I

(Tiedonantoja)

KOMISSIO

MAA- JA METSÄTALOUSALAN VALTIONTUKEA KOSKEVAT SUUNTAVIIVAT VUOSIKSI 2007–2013

(2006/C 319/01)

I JOHDANTO

(1) Perustamissopimuksen 33 artiklassa määritellään yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteet. Suunniteltaessa yhteistä maatalouspolitiikkaa ja sen soveltamisessa käytettäviä erityisiä menetelmiä on otettava huomioon maatalouselinkeinon erityinen luonne, joka johtuu maatalouden erityisestä rakenteesta sekä rakenteisiin ja luonnonolosuhteisiin liittyvistä maatalousalueiden välisistä eroista, tarve toteuttaa aiheelliset mukautukset asteittain ja se, että maatalous on ala, joka liittyy läheisesti talouteen kokonaisuudessaan. Valtiontuen käyttö voi olla perusteltua vain, jos samalla noudatetaan tämän politiikan tavoitteita.

(2) Yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä 29 päivänä syyskuuta 2003 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1782/2003 ([1]) muutetaan perinpohjaisesti tapaa, jolla yhteisön tuki myönnetään viljelijöille. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen 20 päivänä syyskuuta 2005 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1698/2005 ([2]) otetaan vuosiksi 2007–2013 käyttöön maaseudun kehittämispolitiikkaa koskeva kehys, jonka mukaan maaseudun kehittäminen muodostaa yhteisen maatalouspolitiikan toisen pilarin. Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 ja 89 artiklaan sisältyvät valtiontukea koskevat erityissäännökset. Sen 5 artiklassa säädetään, että maaseudun kehittämistoimien on oltava perustamissopimuksen ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisia.

([1]) EUVL L 270, 21.10.2003, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1405/2006 (EUVL L 265, 26.9.2006, s. 1).

([2]) EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1463/2006 (EUVL L 277, 9.10.2006, s. 1).

(3) Koska tuen taloudelliset vaikutukset eivät ole riippuvaisia siitä, onko tuki osittain yhteisön rahoittamaa vai rahoittaako jäsenvaltio sen kokonaan itse, komissio katsoo, että periaatteessa on varmistettava komission valtiontukiin soveltaman valvontapolitiikan johdonmukaisuus ja yhdenmukaisuus niiden tukien kanssa, jotka myönnetään osana yhteisön yhteistä maatalouspolitiikkaa ja maaseudun kehittämispolitiikkaa.

(4) Jäsenvaltioita pyydettiin 30. toukokuuta 2005 päivätyllä kirjeellä esittämään ehdotuksia maatalousalan valtiontukisääntöjen yksinkertaistamiseksi. Kilpailun edellytyksiä maataloudessa käsittelevää työryhmää kuultiin näistä suuntaviivoista sen 22. ja 23. kesäkuuta 2006 ja 25. lokakuuta 2006 pidetyissä kokouksissa.

II SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

(5) Näitä suuntaviivoja sovelletaan kaikkiin valtiontukiin, joita myönnetään perustamissopimuksen liitteessä I tarkoitettujen maataloustuotteiden tuotantoon, jalostukseen ja kaupan pitämiseen. Suuntaviivoja sovelletaan kaikkiin tukitoimenpiteisiin, myös veroluonteisin maksuin rahoitettaviin tukitoimenpiteisiin, jotka voivat olla minkä muotoisia tahansa ja jotka kuuluvat perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa vahvistetun valtiontukea koskevan määritelmän piiriin. Näitä suuntaviivoja ei sovelleta kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukiin ([3]). Suuntaviivojen VII kohdassa vahvistetaan metsätalousalan valtiontukia ja maatalousmaan metsittämistukia koskevat säännöt.

([3]) Kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukia tarkastellaan kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista koskevien suuntaviivojen (EUVL C 229, 14.9.2004, s. 5) ja kalatalousalan rakenteellisia toimia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja edellytyksistä annetun asetuksen (EY) N:o 2792/1999 muuttamisesta 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2369/2002 mukaisesti (EYVL L 358, 31.12.2002, s. 49).

(6) Näissä suuntaviivoissa 'maataloustuotteella' tarkoitetaan perustamissopimuksen liitteessä I lueteltuja tuotteita, CN-koodeihin 4502, 4503 ja 4504 kuuluvia tuotteita (korkkituotteet) sekä maitoa ja maitotuotteita vastaavia tuotteita tai niiden korvikkeita ([4]), lukuun ottamatta kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä joulukuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 ([5]) soveltamisalaan kuuluvia tuotteita.

(7) Näissä suuntaviivoissa 'maataloustuotteen jalostamisella' tarkoitetaan maataloustuotetta koskevaa mitä tahansa toimenpidettä, jonka tuloksena on tuote, joka on myös maataloustuote, lukuun ottamatta maatiloilla tapahtuvia toimintoja, jotka ovat tarpeen eläin- tai kasvituotteen valmistamiseksi ensimyyntiä varten. Tästä syystä perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvien maataloustuotteiden jalostaminen muiksi kuin liitteeseen I kuuluviksi tuotteiksi ei kuulu näiden suuntaviivojen soveltamisalaan.

(8) Näissä suuntaviivoissa 'maataloustuotteen kaupan pitämisellä' tarkoitetaan tavaran pitämistä tai esille panemista myyntiä varten, myytäväksi tarjoamista, toimittamista tai muulla tavoin markkinoille saattamista, lukuun ottamatta ensimyyntiä jälleenmyyjille tai jatkojalostajille alkutuottajan toimesta tai tuotteen valmistamista tällaista ensimyyntiä varten; alkutuottajan suorittama tuotteen myynti loppukäyttäjälle katsotaan kaupan pitämiseksi, jos se tapahtuu erillisissä, kyseiseen tarkoitukseen varatuissa tiloissa. Maataloustuotteiden mainontaa koskeva tuki kuuluu näiden suuntaviivojen soveltamisalaan, kun taas liitteeseen I kuulumattomien tuotteiden mainontaa koskevan tukeen sovelletaan horisontaalisia valtiontukisääntöjä ([6]).

(9) Näissä suuntaviivoissa 'pienillä ja keskisuurilla yrityksillä' (pk-yritykset) tarkoitetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen annetun komission asetuksen (EY) N:o 70/2001 ([7]) liitteessä I määriteltyjä pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

([4]) Näissä säännöksissä maitoa ja/tai maitotuotteita vastaavilla tuotteilla tarkoitetaan sellaisia tuotteita, joita voidaan harhaanjohtavasti luulla maidoksi ja/tai maitotuotteiksi ja jotka koostumukseltaan eroavat edellä mainituista tuotteista siten, että niiden rasva- ja/tai proteiinipitoisuus on peräisin muusta kuin maitotuotteesta ja jotka sisältävät tai eivät sisällä maidosta peräisin olevaa proteiinia (maidon ja maitotuotteiden kaupan pitämisessä käytettävien nimitysten suojelemisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1898/87 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut "muut kuin maitotuotteet" (EYVL L 182, 3.7.1987, s. 36)).

([5]) EYVL L 17, 21.1.2000, s. 22. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

([6]) Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat vuosille 2007–2013 (EUVL C 54, 4.3.2006, s. 13), Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen 12 päivänä tammikuuta 2001 annettu komission asetus (EY) N:o 70/2001 (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33) ja EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen 12 päivänä tammikuuta 2001 annettu komission asetus (EY) N:o 69/2001 (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 30).

([7]) EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1857/2006 (EUVL L 358, 16.12.2006, s. 3).

III YLEISET PERIAATTEET

(10) Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 36 artiklassa määrätään, että perustamissopimuksen kilpailusääntöjä sovelletaan maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan vain siltä osin kuin neuvosto määrittää. Siksi komission toimivalta säädellä ja valvoa maatalousalan valtiontukia ei muista aloista poiketen johdu suoraan perustamissopimuksesta, vaan neuvoston perustamissopimuksen 37 artiklan mukaisesti hyväksymästä lainsäädännöstä, ja maatalousalan valtiontukiin sovelletaan kaikkia neuvoston mahdollisesti asettamia rajoituksia. Käytännössä kuitenkin kaikissa yhteisiä markkinajärjestelyjä koskevissa asetuksissa edellytetään perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklan valtiontukea koskevien määräysten soveltamista kyseisiin tuotteisiin. Lisäksi asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 artiklassa säädetään nimenomaisesti, että perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklaa sovelletaan jäsenvaltioiden myöntämään maaseudun kehittämiseen tarkoitettuun tukeen. Näin ollen ottaen huomioon kyseisiin asetuksiin mahdollisesti sisältyvät erityisrajoitukset tai poikkeukset perustamissopimuksen määräyksiä sovelletaan sellaisenaan maatalousalan valtiontukeen, lukuun ottamatta tukia, jotka on erityisesti tarkoitettu koskemaan rajoitettua määrää yhteisten markkinajärjestelyjen piiriin kuulumattomia tuotteita (ks. 21 kohta).

(11) Vaikka perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklaa sovelletaan sellaisenaan yhteisten markkinajärjestelyjen piiriin kuuluviin aloihin, soveltaminen riippuu kuitenkin asianomaisissa asetuksissa vahvistetuista säännöksistä. Toisin sanoen jäsenvaltion turvautumista 87, 88 ja 89 artiklan määräyksiin ei voida asettaa etusijalle kyseisen markkinoiden alan markkinajärjestelystä annetun asetuksen säännöksiin nähden ([8]). Tästä syystä komissio ei voi missään olosuhteissa hyväksyä tukea, joka olisi ristiriidassa yhteisiä markkinajärjestelyjä koskevien säännösten kanssa tai joka häiritsisi yhteisen markkinajärjestelyn moitteetonta toimintaa.

(12) Komissio ei salli vientiin liittyvien toimien tukea eli tukea, joka liittyy välittömästi vientimääriin, tukea, jolla suositaan kotimaisia tuotteita tuontituotteiden kustannuksella, eikä tukea, joka liittyy jakeluverkon perustamiseen ja toimintaan tai muihin vientitoimintaan liittyviin juokseviin kustannuksiin muissa jäsenvaltioissa. Vientitukea ei yleensä ole tuki messujen osallistumiskustannuksiin tai sellaisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat selvityksistä tai konsulttipalveluista, joita tarvitaan uuden tai olemassa olevan tuotteen tuomiseksi uusille markkinoille.

(13) Kolmansille maille annettavaa elintarvikeapua koskevien erityissääntöjen perusteella komissio ei yleensä salli valtiontukea, joka liittyy maataloustuotteiden ostoon yhteisön

([8]) Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C 177/78, Pigs and Bacon Commission v. McCarren, antama tuomio (Kok. 1979, s. 2161).

markkinoilta, jotta ne voidaan myöntää elintarvikeapuna kolmansissa maissa.

(14) Näitä suuntaviivoja sovelletaan, jollei perustamissopimuksissa tai yhteisön lainsäädännössä vahvistetuista nimenomaisista poikkeuksista muuta johdu.

(15) Jotta tukitoimenpidettä voitaisiin pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, siihen on aina sisällyttävä jokin kannustava piirre tai tuensaajalta on edellytettävä jonkinlaista vastasuoritusta. Jollei yhteisön lainsäädännössä tai näissä suuntaviivoissa ole vahvistettu erityistä poikkeusta, yksinomaan tuottajien taloudellisen aseman parantamiseen tarkoitetut yksipuoliset valtiontuet, jotka eivät millään tavoin edistä alan kehitystä, sekä erityisesti pelkästään hinnan, määrän, tuotantoyksikön tai tuotantovälineyksikön perusteella myönnettävät tuet katsotaan toimintatuiksi, jotka eivät sovellu yhteismarkkinoille. Lisäksi tällaiset tuet ovat luonteeltaan sellaisia, että ne todennäköisesti vaikuttavat myös yhteisten markkinajärjestelyjen mekanismeihin.

(16) Samasta syystä tuensaajan jo toteuttamia toimenpiteitä varten taannehtivasti myönnetyn tuen ei voida katsoa sisältävän tarpeellista kannustavaa piirrettä, vaan se on katsottava toimintatueksi, jonka ainoana tarkoituksena on keventää tuensaajan taloudellista taakkaa. Jotta voitaisiin maksimoida tuen kannustava vaikutus ja helpottaa sen osoittamista ilmoituksen yhteydessä, jäsenvaltioiden vahvistamiin tukikelpoisuussääntöihin on sisällyttävä seuraavat vaiheet ennen tuen myöntämistä:

Tukijärjestelmän mukaista tukea voidaan myöntää toteutettuihin toimiin tai vastaanotettuihin palveluihin vasta sen jälkeen, kun tukijärjestelmä on laadittu ja komissio on katsonut sen olevan perustamissopimuksen mukainen.

Jos oikeus tuen saamiseen annetaan tukijärjestelmässä itsessään edellyttämättä mitään hallinnollisia lisätoimia, itse tuki voidaan myöntää toteutettuihin toimiin tai vastaanotettuihin palveluihin vasta sen jälkeen, kun tukijärjestelmä on laadittu ja komissio on katsonut sen olevan perustamissopimuksen mukainen.

Jos tukijärjestelmässä edellytetään, että hakemus jätetään asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle, itse tuki voidaan myöntää toteutettuihin toimiin tai vastaanotettuihin palveluihin vasta kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) tukijärjestelmä on laadittu ja komissio on katsonut sen olevan perustamissopimuksen mukainen;

b) tukihakemus on jätetty asianmukaisesti toimivaltaiselle viranomaiselle;

c) asianomainen toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt tukihakemuksen siten, että se velvoittaa viranomaisen myöntämään tuen ja että myönnettävän tuen määrä tai määrän laskutapa on selvästi ilmoitettu; toimivaltainen viranomainen voi hyväksyä hakemuksen vain, jos tukeen tai tukijärjestelmään käytettäviä määrärahoja ei ole kulutettu loppuun.

Tukijärjestelmään kuulumatonta yksittäistä tukea voidaan myöntää ainoastaan b ja c alakohdan perusteiden täyttymisen jälkeen toteutettuihin toimiin tai vastaanotettuihin palveluihin.

Näitä vaatimuksia ei sovelleta korvaaviin tukijärjestelmiin.

(17) Koska maatalousalan jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavilla yrityksillä sekä muilla kuin maatalousalan yrityksillä (esim. elintarviketeollisuus) on yhteisiä piirteitä, maatalousalan jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaviin yrityksiin sovellettavat valtiontukisäännöt olisi yhdenmukaistettava muihin kuin maatalousalan yrityksiin sovellettavien sääntöjen kanssa. Tätä politiikkaa olisi sovellettava mihin tahansa tarkoitukseen myönnettyyn valtiontukeen, esimerkiksi investoinneista, ympäristönsuojelusta tai teknisestä avusta aiheutuneisiin kustannuksiin. Tästä syystä komissio on jo sisällyttänyt maatalousalan jalostuksen ja kaupanpitämisen seuraaviin säädöksiin:

a) vähämerkityksistä tukea koskeva asetusluonnos, jolla on tarkoitus korvata EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen valtiontukeen annettu komission asetus (EY) N:o 69/2001 ([9]);

b) asetus (EY) N:o 70/2001, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1857/2006;

c) komission asetus (EY) N:o 1628/2006, annettu 24 päivänä lokakuuta 2006, perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kansalliseen alueelliseen investointitukeen ([10]).

(18) Yhdenmukaistaminen muita kuin maatalousalan yrityksiä koskevien sääntöjen kanssa johtaa siihen, etteivät suuret yritykset voi enää saada tietyntyyppistä tukea eivätkä varsinkaan teknistä apua esimerkiksi konsultointiin. Niinpä suuria yrityksiä koskeva tuki rajoittuu tulevaisuudessa vähämerkityksiseen tukeen.

(19) Jollei näissä suuntaviivoissa nimenomaisesti mainita maatalousalaa alkutuotannon (viljelijät) tai jalostuksen ja kaupan pitämisen sijaan, maatalousalan jalostamiseen ja kaupan pitämiseen tarkoitetun tuen voidaan katsoa olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 2 tai 3 kohdan mukaista vain, jos muille kuin maatalousalan yrityksille, jotka eivät toimi erityisaloilla (kuten liikenne tai kalastus), myönnetty tuki on myös perustamissopimuksen mukaista.

([9]) EYVL L 10, 13.1.2001, s. 30.
([10]) EUVL L 302, 1.11.2006, s. 29.

(20) Koska maatalouden alkutuotannolle ominaiset hyvin erityiset olosuhteet on otettava huomioon arvioitaessa epäsuotuisille alueille myönnettävää asetuksen (EY) N:o 1698/2005 36 artiklassa tarkoitettua tukea, vuosille 2007–2013 vahvistettuja alueellista valtiontukea koskevia komission suuntaviivoja [11] ei sovelleta alkutuotantoon. Niitä sovelletaan kuitenkin maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen näiden suuntaviivojen mukaisesti.

(21) Kuten edellä todetaan, perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluviin tietyntyyppisiin maataloustuotteisiin ei vielä sovelleta yhteistä markkinajärjestelyä. Tällaisia tuotteita ovat erityisesti muut perunat kuin tärkkelysperunat, hevosenliha, kahvi, alkoholista valmistetut etikat ja korkki. Kun yhteistä markkinajärjestelyä ei ole olemassa, erityisesti näitä tuotteita koskeviin valtiontukiin sovelletaan tiettyjen kilpailusääntöjen soveltamisesta maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan 24 päivänä heinäkuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1184/2006 [12] 3 artiklan säännöksiä. Kyseisessä 3 artiklassa säädetään, että näihin tukiin sovelletaan vain perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdan ja 88 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen määräyksiä. Siksi jäsenvaltioita kehotetaan antamaan komissiolle tarpeelliset tiedot hyvissä ajoin, jotta se voi antaa huomautuksensa tuen myöntämistä tai muuttamista koskevista suunnitelmista. Komissio ei voi puolestaan vastustaa tällaisten tukien myöntämistä tekemällä lopullisen kielteisen päätöksen. Arvioidessaan tällaisia tukia komissio ottaa huomioon yhteisten markkinajärjestelyjen puuttumisen yhteisön tasolla ja sen seikan, että asetuksessa (EY) N:o 1782/2003 vahvistetaan periaate, jonka mukaan yhteisön tuki on yleensä myönnettävä tuotannosta riippumattomana tukena, joka ei liity tiettyihin tuotteisiin tai nykyiseen tuotantoon. On myös huomattava, että tiettyihin markkinajärjestelyihin ei sisälly kotimarkkinoilla maksettavaa yhteisön tukea. Jos kansalliset tukijärjestelmät ovat kyseisen periaatteen mukaisia, komissio ei esitä huomautuksia, vaikka kyseiset toimenpiteet sisältäisivät tavallisesti kiellettyä toimintatukea. Komissio ottaa huomautuksissaan huomioon myös sen, että tuki saatetaan myöntää tuotteelle, johon ei sovelleta yhteistä markkinajärjestelyä, jolloin tuesta on hyötyä sellaisen tuotteen tuotannolle, johon sovelletaan markkinajärjestelyä. Tämä koskee erityisesti peruna-alaa. Jos jäsenvaltio ei noudata komission huomautuksia ja suosituksia, komissiolla on oikeus soveltaa perustamissopimuksen 226 artiklaa.

(22) Perustamissopimuksen 6 artiklassa määrätään, että ”ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset on sisällytettävä 3 artiklassa tarkoitetun yhteisön politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen, erityisesti kestävän kehityksen edistämiseksi”. Perustamissopimuksen 3 artiklassa tarkoitetut toimet kattavat niin maatalous- kuin kilpailupolitiikan. Näin ollen uusissa valtiontukea koskevissa ilmoituksissa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristönäkökohtiin, vaikka tukijärjestelmät eivät varsinaisesti koskisi ympäristöalaa. Esimerkiksi tuotannon parantamiseen tähtäävien investointitukien, joihin liittyy niukkojen voimavarojen kasvava käyttö tai saasteiden lisääntyminen, kohdalla on tarpeen osoittaa, ettei kyseinen järjestelmä riko ympäristönsuojelua koskevaa yhteisön lainsäädäntöä tai aiheuta ympäristöongelmia. Kaikkien valtiontukea koskevien ilmoitusten on tulevaisuudessa sisällettävä arviointi tuettavan toimen mahdollisista ympäristövaikutuksista. Monissa tapauksissa tämä on ainoastaan varmistus siitä, ettei ympäristövaikutuksia odoteta syntyvän. Komissiolla on oikeus pyytää lisätietoja, sitoumuksia ja edellytyksiä, joita se pitää tarpeellisina riittävän ympäristönsuojelun varmistamiseksi.

(23) Komissio arvioi tapauskohtaisesti kaikki tukitoimenpiteet, jotka eivät kuulu näiden suuntaviivojen soveltamisalaan, ottaen huomioon perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklassa määrätyt periaatteet sekä yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan ja maaseudun kehittämispolitiikan. Jäsenvaltioiden, jotka ehdottavat näiden suuntaviivojen soveltamisalaan kuulumatonta maatalousalan tukea, on esitettävä taloudellinen arviointi toimenpiteen myönteisistä vaikutuksista maatalousalan kehitykseen ja kyseisen toimenpiteen aiheuttamasta kilpailun vääristymisen riskistä. Komissio hyväksyy toimenpiteet vain, jos myönteinen vaikutus alan kehitykseen on selvästi kilpailun vääristymisen riskiä suurempi.

(24) Jollei toisin ole ilmoitettu, kaikki näissä suuntaviivoissa esitetyt tuen kokonaismäärät ilmaistaan prosenttiosuuksina kaikista tukikelpoisista kustannuksista (bruttotukiekvivalentteina).

IV MAASEUDUN KEHITTÄMISTOIMENPITEET

(25) Asetuksessa (EY) N:o 1698/2005 vahvistetaan useita tukitoimenpiteitä maaseudun kehittämistä varten. Suuntaviivojen tässä kohdassa vahvistetaan tällaisiin toimenpiteisiin ja joihinkin muihin maaseudun kehittämiseen läheisesti liittyviin toimenpiteisiin sovellettavat valtiontukisäännöt.

(26) Jotta voidaan varmistaa jäsenvaltioiden maaseudun kehittämisohjelmissa osarahoitettavaksi ehdotettujen maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja valtiontuella rahoitettujen maaseudun kehittämistoimenpiteiden välinen johdonmukaisuus, kaikkiin ilmoituksiin, jotka koskevat investointitukia (IV.A ja IV.B kohta), ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevaa tukea (IV.C kohta), tietyillä alueilla esiintyvien luonnonhaittojen korvaamiseksi tarkoitettua tukea (IV.D kohta), vaatimusten noudattamiseksi myönnettävää tukea (IV.E kohta) ja nuorten viljelijöiden aloitustukea (IV.F kohta), on liitettävä asiakirjat, jotka osoittavat, kuinka hyvin valtiontukitoimenpide vastaa asianomaisten maaseudun kehittämisohjelmien vaatimuksia ja että se on näiden ohjelmien mukainen. Sallittua ei ole valtiontuki, joka ei

[11] EUVL C 54, 4.3.2006, s. 13.
[12] EUVL L 214, 4.8.2006, s. 7.

ole asiaa koskevien maaseudun kehittämisohjelmien mukaista, varsinkin jos se kasvattaa kapasiteettia, jolle ei löydy tavanomaisia myyntikanavia.

IV.A. **Maatilojen investointituet**

(27) Tätä alakohtaa sovelletaan perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvien tuotteiden alkutuotantoon liittyviin investointeihin. Sitä ei sovelleta tilalla tehtyihin investointeihin, jotka liittyvät tällaisten tuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen.

IV.A.1. *Analyysi*

(28) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Fyysisen pääoman rakenteelliseksi uudistamiseksi ja kehittämiseksi sekä innovoinnin edistämiseksi asetuksen (EY) N:o 1698/2005 26 artiklan 1 kohdassa säädetään tuesta, jota myönnetään aineellisiin ja/tai aineettomiin investointeihin, jotka parantavat maatilan kokonaistehokkuutta.

b) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 26 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jos investoinnit tehdään yhteisön vaatimusten täyttämiseksi, tukea voidaan myöntää vain niihin investointeihin, jotka tehdään hiljattain käyttöön otettujen yhteisön vaatimusten täyttämiseksi. Tällöin voidaan kyseisen vaatimuksen täyttämiseksi myöntää enintään 36 kuukauden pituinen lisäaika, joka alkaa päivästä, jolloin vaatimuksesta tulee maatilalle pakollinen. Kun on kyse nuorista viljelijöistä, jotka saavat aloitustukea, tukea voidaan myöntää investointeihin, jotka tehdään voimassa olevien yhteisön vaatimusten täyttämiseksi, jos investoinnit mainitaan asetuksen (EY) N:o 1698/2005 22 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetussa elinkeinosuunnitelmassa. Myönnettävä lisäaika, jonka kuluessa vaatimukset on täytettävä, voi olla korkeintaan 36 kuukautta toiminnan aloittamispäivästä.

c) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 artiklan 2 kohdassa kielletään maatilojen nykyaikaistamiseen tarkoitettu valtiontuki, joka ylittää asetuksen liitteessä vahvistetut prosenttiosuudet, jotka ovat

i) 60 prosenttia tukikelpoisten investointien määrästä nuorta viljelijää kohti asetuksen (EY) N:o 1698/2005 36 artiklan a alakohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetuilla alueilla;

ii) 50 prosenttia tukikelpoisten investointien määrästä muita viljelijöitä kohti asetuksen (EY) N:o 1698/2005 36 artiklan a alakohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetuilla alueilla;

iii) 50 prosenttia tukikelpoisten investointien määrästä nuorta viljelijää kohti muilla alueilla;

iv) 40 prosenttia tukikelpoisten investointien määrästä muita viljelijöitä kohti muilla alueilla;

v) 75 prosenttia tukikelpoisten investointien määrästä syrjäisimmillä alueilla ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityistoimenpiteistä Aigeianmeren pienten saarten hyväksi 19 päivänä heinäkuuta 1993 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2019/93 ([13]) tarkoitetuilla pienillä Egeanmeren saarilla;

vi) 75 prosenttia tukikelpoisten investointien määrästä jäsenvaltioissa, jotka liittyivät yhteisöön 1. toukokuuta 2004 ja 1. tammikuuta 2007, jotta vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta 12 päivänä joulukuuta 1991 annettu neuvoston direktiivi 91/676/ETY ([14]) voitaisiin panna täytäntöön enintään neljän vuoden kuluessa liittymispäivästä kyseisen direktiivin 3 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

d) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 artiklan 2 kohdassa säädettyä kieltoa ei sovelleta investointeihin, jotka toteutetaan pääasiallisesti yleisen edun vuoksi ja maa- ja metsätaloustoimintojen muovaamien perinteisten maisemien säilyttämiseksi tai maatilan rakennusten uudelleen sijoittamisen yhteydessä, ympäristön suojelemiseksi ja parantamiseksi, karjatilojen hygieniaolosuhteiden ja eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi sekä työpaikan työturvallisuuden parantamiseksi.

e) Jos uudelleensijoittamisen tarve johtuu pakkolunastuksesta, joka kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan oikeuttaa korvaukseen, korvauksen maksamista ei yleensä katsota perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi.

f) Jäsenvaltiot, jotka eivät pane täytäntöön pakollisia yhteisön vaatimuksia yhteisön lainsäädännössä säädettyyn määräpäivään mennessä, voivat tällaisen viivyttelyn avulla suosia omia viljelijöitään niiden jäsenvaltioiden viljelijöiden kustannuksella, jotka täyttävät uudet vaatimukset yhteisön lainsäädännössä säädettyihin täytäntöönpanon määräpäiviin mennessä. Kilpailun vääristymisen riski ei saisi kasvaa siitä syystä, että viljelijöille, jotka vastaavat uusista vaatimuksista aiheutuvista kustannuksista yhteisön lainsäädännössä säädettyä määräpäivää myöhemmin, myönnetään suurta valtiontukea. Vahvistettaessa uusien vaatimusten täyttämiseen liittyviin investointeihin sovellettavaa asianmukaista tuki-intensiteettiä huomioon olisi kuitenkin myös otettava se seikka, että tällaisten vaatimusten täyttäminen aiheuttaa usein viljelijöille ainoastaan kustannuksia parantamatta heidän ansiomahdollisuuksiaan. Uusiin vaatimuksiin liittyviin investointeihin sovellettava suurin tuki-intensiteetti olisi tästä syystä varattava sellaisille investoinneille, jotka tehdään yhteisön lainsäädännössä säädetyssä aikataulussa. Myöhemmin tehtäviin investointeihin olisi sovellettava ainoastaan alhaisempaa tuki-intensiteettiä. Intensiteetissä on otettava huomioon viivästys, ja jossain vaiheessa se olisi vahvistettava nollatasolle.

([13]) EYVL L 184, 27.7.1993, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1782/2003 (EUVL L 270, 21.10.2003, s. 1).

([14]) EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284 31.10.2003, s. 1).

g) Direktiiviä 91/676/ETY täytäntöönpantaessa olisi otettava huomioon yhteisöön 1. toukokuuta 2004 ja 1. tammikuuta 2007 liittyneiden jäsenvaltioiden erityisongelmat ja -tarpeet.

h) Käytettyjen laitteiden ja välineiden ostoa koskeva valtiontuki olisi hyväksyttävä pienten ja keskisuurten yritysten osalta, jos laitteiden ja välineiden alhaisemmat ostokustannukset ovat nykyaikaistamisen kannalta hyödyllisiä tiloille, jotka aloittavat toimintansa hyvin alhaiselta tekniseltä tasolta ja joiden käytössä on vain vähän pääomaa. Suuret yritykset voivat saada investointitukea ainoastaan uusien laitteiden ja välineiden ostoa varten.

IV.A.2. *Maatilojen investointitukea koskevat toimintaperiaatteet*

(29) Maatilojen investointituen katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki asetuksen (EY) N:o 1857/2006 4 artiklassa asetetut edellytykset. Asetuksen (EY) N:o 1857/2006 4 artiklassa säädetyn suuruista tukea voidaan lisäksi myöntää siinä vahvistetuin edellytyksin tietyille maataloustuotteille sekä viemäröintitöihin tai kastelulaitteisiin ja niitä koskeviin töihin, paitsi jos tällainen investointi laskee aiempaa vedenkulutusta vähintään 25 prosentilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 1857/2006 4 artiklan 7 kohdan c alakohdan soveltamista. Asetuksen (EY) N:o 1857/2006 4 artiklan 9 kohdassa vahvistettua tuen enimmäismäärää ei sovelleta.

(30) Perinteisten maisemien tai rakennusten säilyttämiseksi myönnettävän tuen katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c tai d alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [asetuksen (EY) N:o 1/2004 korvaavan poikkeusasetuksen 5 artiklassa] asetetut edellytykset. [Asetuksen (EY) N:o 1/2004 korvaavan poikkeusasetuksen 5 artiklan 2 kohdassa] vahvistettu 10 000 euron enimmäismäärä voidaan ylittää asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

(31) Yleisen edun vuoksi myönnettävän maatilan rakennusten uudelleen sijoittamista koskevan tuen katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [asetuksen (EY) N:o 1/2004 korvaavan poikkeusasetuksen 6 artiklassa] asetetut edellytykset.

(32) Investointituen, jota myönnetään sellaisten lisäkustannusten vuoksi, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun ja sen parantamiseen, kotieläintuotantotilojen hygieniaolosuhteiden parantamiseen tai tilalla kasvatettavien eläinten hyvinvointiin, katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [asetuksen (EY) N:o 1/2004 korvaavan poikkeusasetuksen 4 artiklan 2 kohdan e alakohdassa] asetetut edellytykset. [Asetuksen (EY) N:o 1/2004 korvaavan poikkeusasetuksen 2 artiklan 10 kohdassa] asetettujen uusien vaatimusten täyttämiseksi vahvistettujen määräaikojen jälkeen investointimenoihin sovellettava suurin tuki-intensiteetti on

a) 50 prosenttia tukikelpoisista investoinneista epäsuotuisilla alueilla tai asetuksen (EY) N:o 1698/2005 36 artiklan a alakohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetuilla alueilla ja 40 prosenttia tukikelpoisista investoinneista muilla alueilla niiden menojen osalta, jotka ovat aiheutuneet kolmen vuoden kuluessa siitä päivästä, johon mennessä investoinnit olisi pitänyt tehdä komission lainsäädännössä vahvistettujen määräaikojen mukaisesti;

b) a alakohdassa tarkoitettuja 50 ja 40 prosenttia olevia suurimpia tuki-intensiteettejä alennetaan 25 ja 20 prosenttiin niiden menojen osalta, jotka ovat aiheutuneet neljäntenä vuonna siitä päivästä, johon mennessä investoinnit olisi pitänyt tehdä komission lainsäädännössä vahvistettujen määräaikojen mukaisesti, ja 12,5 tai 10 prosenttiin viidentenä vuonna. Tukea ei sallita viidennen vuoden jälkeen aiheutuneisiin menoihin.

(33) Direktiivin 91/676/ETY täytäntöönpanoa koskevan ja suuruudeltaan 75 prosenttia investointien lisäkustannuksista olevan tuen jäsenvaltioissa, jotka liittyivät yhteisöön 1. toukokuuta 2004 ja 1. tammikuuta 2007, katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista 31. joulukuuta 2008 ja 31. joulukuuta 2010 asti. Tätä tuki-intensiteettiä on sovellettava yksinomaan aiheellisiin tukikelpoisiin lisäkustannuksiin eikä tuotantokapasiteettia lisääviin investointeihin. Komissio varmistaa erityisen huolellisesti, että ehdotetut tukitoimenpiteet ovat direktiivin 91/676/ETY mukaisesti laadittujen toimintasuunnitelmien mukaisia.

(34) Suuruudeltaan 50 prosenttia epäsuotuisilla alueilla ja asetuksen (EY) N:o 1698/2005 36 artiklan a alakohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetuilla alueilla olevan tuen ja direktiivin 91/676/ETY täytäntöönpanoa koskevan 40 prosenttia tukikelpoisten investointien lisäkustannuksista muilla alueilla olevan tuen katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos nämä alueet saavat asetuksen (EY) N:o 1698/2005 mukaista tukea. Tätä tuki-intensiteettiä on sovellettava yksinomaan aiheellisiin tukikelpoisiin lisäkustannuksiin eikä tuotantokapasiteettia lisääviin investointeihin. Komissio varmistaa erityisen huolellisesti, että ehdotetut tukitoimenpiteet ovat direktiivin 91/676/ETY mukaisesti laadittujen toimintasuunnitelmien mukaisia. Direktiivin 91/676/ETY täytäntöönpanoa koskevien tukitoimenpiteiden, joiden komissio on katsonut olevan perustamissopimuksen mukaisia ennen näiden suuntaviivojen voimaantuloa, toteuttamista voidaan jatkaa 31. joulukuuta 2008 asti komission hyväksymien tukimäärien mukaisesti.

(35) Tukea ei sallita voimassa olevien yhteisön tai kansallisten vaatimusten täyttämiseksi tarkoitettuihin investointeihin. Nuorille viljelijöille voimassa olevien yhteisön tai kansallisten vaatimusten täyttämiseksi myönnettävien investointitukien katsotaan kuitenkin olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisia, kun ne mainitaan asetuksen (EY) N:o 1698/2005 22 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetussa elinkeinosuunnitelmassa. Tällaisen tuen määrä voi olla enintään 60 prosenttia tukikelpoisten investointien määrästä nuorta viljelijää kohti epäsuotuisilla alueilla tai asetuksen (EY) N:o 1698/2005

36 artiklan a alakohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetuilla alueilla ja enintään 50 prosenttia tukikelpoisten investointien määrästä nuorta viljelijää kohti muilla alueilla. Tuki ei saa ylittää vaatimuksen täytäntöönpanoon liittyviä lisäkustannuksia, jotka ovat aiheutuneet enintään 36 kuukauden kuluessa toiminnan aloittamispäivästä.

(36) Maatilojen investointitukea koskeviin ilmoituksiin on liitettävä asiakirjat, jotka osoittavat, että tuki on kohdennettu selkeästi määriteltyihin tavoitteisiin, jotka kuvastavat tunnistettuja rakenteellisia ja alueellisia tarpeita sekä rakenteellisia haittoja.

(37) Jos yhteisessä markkinajärjestelyssä, myös suorassa tukijärjestelmässä, jota rahoitetaan Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto), rajoitetaan tuotantoa tai rajataan yhteisön tukea yksittäisten viljelijöiden, tilojen tai jalostuslaitosten tasolla, valtiontuella ei voida tukea investointeja, jotka kasvattaisivat tuotannon yli näiden rajoitusten tai rajoitteiden.

(38) Komissio soveltaa tässä kohdassa vahvistettuja sääntöjä vastaavasti myös investointeihin, jotka koskevat maatalouden alkutuotantoa ja jotka eivät ole viljelijöiden tekemiä, esimerkiksi tuottajaryhmien hankkiessa laitteita yhteiskäyttöön.

(39) Komissio ei katso käytettyjen laitteiden ja välineiden ostoa koskevan tuen olevan perustamissopimuksen mukaista, jos tuki on myönnetty suurille yrityksille.

IV.B. **Tuet investointeihin, jotka liittyvät maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen**

(40) Tätä alakohtaa sovelletaan maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen liittyvään investointitukeen.

IV.B.1. *Analyysi*

(41) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Jos asetuksessa (EY) N:o 1698/2005 määritellään tukimäärät maatalousalan jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville pienille ja keskisuurille yrityksille, näitä tukimääriä on noudatettava.

b) Asetuksessa (EY) N:o 1698/2005 säädetään, etteivät tietyt jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavat suuret yritykset voi saada yhteisön tukea. Koska maatalousalan jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavilla suurilla yrityksillä ja muilla kuin maatalousalan yrityksillä (esim. elintarviketeollisuus) on kuitenkin yhteisiä piirteitä, on perusteltua hyväksyä maatalousalan jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille myönnettävä valtiontuki komission muille kuin maatalousyrityksille hyväksymään tuen enimmäismäärään asti.

c) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 28 artiklan 3 kohdassa otetaan käyttöön investointitukiin sovellettavat erityiset tuen enimmäismäärät mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä 6 päivänä toukokuuta 2003 annetun komission suosituksen 2003/361/EY ([15]) 2 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuulumattomille yrityksille, joiden palveluksessa on vähemmän kuin 750 työntekijää ja/tai joiden liikevaihto on alle 200 miljoonaa euroa. Näitä yrityksiä pidetään suurina yrityksinä muuhun kuin maataloustoimintaan sovellettavien valtiontukisääntöjen osalta. Valtiontukisääntöjen soveltaminen tällaiseen "väliryhmään" kuuluviin yrityksiin edellyttää selkeiden ohjeiden antamista, jotta voidaan varmistaa tuen oikean määrän soveltaminen. Erityisesti olisi vahvistettava, että kaikkia muita suosituksessa 2003/361/EY asetettuja edellytyksiä sovelletaan "väliryhmään" kuuluvien yritysten määritelmään erityisesti riippumattomuutta koskevan perusteen ja liikevaihdon laskemisen osalta. Erityisiä tuen enimmäismääriä olisi siis sovellettava väliryhmään kuuluviin yrityksiin, joiden palveluksessa on alle 750 työntekijää ja/tai joiden liikevaihto on alle 200 miljoonaa euroa.

d) Tukia, jotka on tarkoitettu edistämään alkutuottajien (viljelijöiden) toiminnan monipuolistamista perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvien maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen liittyviin muihin toimintoihin, olisi käsiteltävä samalla tavoin kuin maatalousalan jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville ja alkutuottajista riippumattomille yrityksille myönnettyä tukea. Esimerkiksi samoja sääntöjä olisi sovellettava teurastamolle myönnettävään investointitukeen riippumatta siitä, sijaitseeko se tilan alueella vai sen ulkopuolella.

e) Näitä suuntaviivoja ei sovelleta tukiin, jotka on tarkoitettu edistämään alkutuottajien (viljelijöiden) toiminnan monipuolistamista perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvien maataloustuotteiden tuotantoon, jalostukseen tai kaupan pitämiseen liittymättömiin toimintoihin, kuten maatilamatkailuun, käsiteollisuuden edistämiseen tai vesiviljelyyn, vaikka tällaiset tuet voivatkin kuulua asetuksen (EY) N:o 1698/2005 soveltamisalaan. Sen vuoksi näitä tukia arvioidaan edelleen komission tavallisesti muiden kuin maatalousalan tukien arvioinnissa noudattamien periaatteiden mukaisesti, erityisesti vähämerkityksistä tukea koskevan säännön, pienille ja keskisuurille yrityksille tarkoitettuja valtiontukia koskevien sääntöjen, vuosille 2007–2013 vahvistettujen alueellisia valtiontukia koskevien komission suuntaviivojen, suuriin investointihankkeisiin myönnettävää alueellista tukea koskevien monialaisten puitteiden ([16]) ja tarvittaessa kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukia koskevien päälinjojen ([17]) mukaisesti.

f) Käytettyjen laitteiden ja välineiden ostoa koskeva valtiontuki olisi hyväksyttävä pienten ja keskisuurten yritysten osalta, jos laitteiden ja välineiden alhaisemmat ostokustannukset ovat nykyaikaistamisen kannalta hyödyllisiä yrityksille, jotka aloittavat toimintansa hyvin alhaiselta tekniseltä tasolta ja joiden käytössä on vain vähän pääomaa. Suuret yritykset voivat saada inves-

([15]) EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.
([16]) EYVL C 70, 19.3.2002, s. 8.
([17]) EUVL C 229, 14.9.2004, s. 5.

tointitukea ainoastaan uusien laitteiden ja välineiden ostoa varten.

IV.B.2. *Maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille myönnettävää tukea koskevat toimintaperiaatteet*

(42) Maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille myönnettävän investointituen katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a tai c alakohdan mukaista, jos se täyttää jossakin seuraavista asetetut kaikki vaatimukset:

a) asetuksen (EY) N:o 70/2001 4 artikla;

b) komission asetus (EY) N:o 1628/2006;

c) alueellisia valtiontukia koskevat komission suuntaviivat vuosille 2007–2013. Tässä tapauksessa suuntaviivojen mukaisesti sovellettava suurin tuki-intensiteetti voidaan korottaa

i) 50 prosenttiin tukikelpoisista investoinneista perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisilla alueilla ja 40 prosenttiin tukikelpoisista investoinneista muilla aluetukeen oikeutetuilla alueilla kyseisen jäsenvaltion vuosiksi 2007–2013 hyväksytyn aluetukikartan mukaisesti, jos tuensaajana on pieni tai keskisuuri yritys;

ii) 25 prosenttiin tukikelpoisista investoinneista perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisilla alueilla ja 20 prosenttiin tukikelpoisista investoinneista muilla aluetukeen oikeutetuilla alueilla kyseisen jäsenvaltion vuosiksi 2007–2013 hyväksytyn aluetukikartan mukaisesti, jos tuensaajalla on alle 750 työntekijää ja/tai sen liikevaihto on alle 200 miljoonaa euroa edellyttäen, että tuensaaja täyttää kaikki muut suosituksessa 2003/361/EY asetetut edellytykset;

d) alueiden, jotka eivät voi saada aluetukea, niille yrityksille, jotka eivät ole pieniä ja keskisuuria yrityksiä, mutta joissa on alle 750 työntekijää ja/tai joiden liikevaihto on alle 200 miljoonaa euroa ja jotka täyttävät suosituksessa 2003/361/EY asetetut kaikki muut edellytykset, myönnetty tuki, joka on enintään 20 prosenttia tukikelpoisista investoinneista, jotka luetellaan vuosille 2007–2013 vahvistetuissa alueellisia valtiontukia koskevissa suuntaviivoissa ja jotka täyttävät kyseisissä suuntaviivoissa asetetut asiaa koskevat edellytykset.

(43) Jollei näissä suuntaviivoissa toisin mainita esimerkiksi ympäristönsuojeluun tarkoitetun tuen kohdalla, komissio sallii investointituen myöntämisen vain maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille, joissa on vähintään 750 työntekijää ja joiden liikevaihto on vähintään 200 miljoonaa euroa edellyttäen, että yritys täyttää kaikki vuosille 2007–2013 vahvistetuissa alueellisia valtiontukia koskevissa suuntaviivoissa asetetut edellytykset; tällöin investointituen enimmäismäärä aluetukeen oikeutetuilla alueilla määritetään kyseisten jäsenvaltioiden vuosiksi 2007–2013 hyväksymässä aluetukikartassa. Investointituen, joka ei täytä näitä edellytyksiä, katsotaan yleensä olevan perustamissopimuksen vastaista. Tukea ei saa myöntää, jos se koskee maitoa tai maitotuotteita vastaavien tuotteiden tai niiden korvikkeiden valmistusta tai kaupan pitämistä.

(44) Komissio katsoo käytettyjen laitteiden ja välineiden ostoa koskevan tuen olevan perustamissopimuksen mukaista vain, jos tuki on myönnetty pienille ja keskisuurille yrityksille.

(45) Niitä investointeja koskeva tuki, joiden tukikelpoiset menot ylittävät 25 miljoonaa euroa tai joissa tuen tosiasiallinen määrä ylittää 12 miljoonaa euroa, on ilmoitettava komissiolle erikseen perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

(46) Maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen liittyvää investointitukea koskeviin ilmoituksiin on liitettävä asiakirjat, jotka osoittavat, että tuki on kohdennettu selkeästi määriteltyihin tavoitteisiin, jotka kuvastavat tunnistettuja rakenteellisia ja alueellisia tarpeita sekä rakenteellisia haittoja.

(47) Jos yhteisessä markkinajärjestelyssä, myös suorassa tukijärjestelmässä, jota rahoitetaan Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto), rajoitetaan tuotantoa tai rajataan yhteisön tukea yksittäisten viljelijöiden, tilojen tai jalostuslaitosten tasolla, valtiontuella ei voida tukea investointeja, jotka kasvattaisivat tuotannon yli näiden rajoitusten tai rajoitteiden.

IV.C. **Ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskeva tuki**

(48) Jollei nimenomaisesti toisin mainita, tätä alakohtaa sovelletaan ainoastaan alkutuottajille (viljelijöille) myönnettyyn tukeen.

IV.C.1. *Yleiset periaatteet*

(49) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Perustamissopimuksen 174 artiklan mukaisesti yhteisön ympäristöpolitiikalla pyritään suojelun korkeaan tasoon yhteisön eri alueiden tilanteiden erilaisuus huomioon ottaen. Ympäristöpolitiikka perustuu ennalta varautumisen ja ennalta ehkäisemisen periaatteisiin sekä periaatteeseen, jonka mukaan ympäristöongelmat olisi torjuttava ensisijaisesti niiden lähteellä, ja saastuttaja maksaa -periaatteeseen.

b) Kaikkien maatalousalalla myönnettävien ympäristötukien olisi oltava yhteisön ympäristöpolitiikan yleisten tavoitteiden mukaisia. Varsinkaan tukia, joissa ei ole otettu riittävällä tavalla huomioon ympäristöongelmien torjumista niiden lähteellä koskevaa periaatetta tai saastuttaja maksaa -periaatteen asianmukaista noudat-

tamista, ei voida pitää yhteisen edun mukaisina eikä niille sen vuoksi voida antaa komission hyväksyntää.

c) Sen jälkeen kun maatalousalan valtiontukea koskevat suuntaviivat ([18]) hyväksyttiin vuonna 1999, ympäristönsuojeluun sovellettavaa yhteisön valtiontukipolitiikkaa on muutettu huomattavasti (esimerkiksi toimintatuen tai uusiutuvaa energiaa koskevan tuen suhteen). Vuoden 1999 maatalousalan valtiontukea koskevissa suuntaviivoissa vahvistetut säännöt ovat nykyisin jonkin verran ankarammat kuin muilla aloilla sovelletaan. Syrjinnän välttämiseksi ja jotta jäsenvaltiot pystyisivät panemaan ympäristöpolitiikan täytäntöön kaikilla aloilla, komissio on soveltanut maatalousalaan useissa tapauksissa muiden alojen sääntöjä. Tästä syystä maatalousalaa koskevien erilaisten erityistoimenpiteiden (kuten maatalouden ympäristötuen) lisäksi maatalousalaan sovelletaan tulevaisuudessa myös ympäristönsuojeluun liittyvää valtiontukea koskevia yhteisön suuntaviivoja ([19]).

d) Asetuksen (EY) N:o 1782/2003 3 ja 4 artiklassa säädetään viljelijöiden velvoitteesta noudattaa lakisääteisiä hoitovaatimuksia. Asetuksen 5 artiklassa asetetaan velvoite säilyttää maatalousmaa viljelyn ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa. Tässä kohdassa tarkoitettua valtiontukea ei saa myöntää viljelijöille, jotka eivät täytä näitä edellytyksiä. Valtiontukea ei saisi myöskään myöntää vain siitä syystä, että edellytykset täyttyvät, jollei asetuksessa (EY) N:o 1698/2005 tästä erikseen säädetä erityisesti Natura 2000 -tukien osalta.

e) Alkutuotannon alalla myönnettävää investointitukea arvioidaan edellä IV.A kohdassa vahvistettujen yleisten sääntöjen mukaisesti.

IV.C.2. *Tuki maatalouden ympäristösitoumuksiin ja eläinten hyvinvointia koskeviin sitoumuksiin*

IV.C.2.a. analyysi

(50) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Asetuksessa (EY) N:o 1698/2005 ja erityisesti sen 39 ja 40 artiklassa vahvistetaan puitteet sellaisiin maatalouden tuotantomenetelmiin liittyvälle yhteisön tuelle, jonka tavoitteena on suojella ympäristöä ja säilyttää maaseutu, ja eläinten hyvinvointia edistävälle tuelle. Komission antamissa täytäntöönpanosäännöissä vahvistetaan lisäedellytyksiä ja vaatimuksia. Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 artiklan 4 kohdan mukaan viljelijöille ei saa myöntää valtiontukea maatalouden ympäristösitoumuksiin tai eläinten hyvinvointia koskeviin sitoumuksiin, jotka eivät täytä edellisten osalta 39 artiklassa tai jälkimmäisten osalta 40 artiklassa asetettuja edellytyksiä.

b) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 artiklan 4 kohdan mukaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voidaan lisärahoituksena myöntää 39 artiklan 4 kohdan ja 40 artiklan 3 kohdan mukaisesti liitteessä vahvistetut määrät ylittävää valtiontukea. Lisäksi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa voidaan poiketa asetuksen 39 artiklan 3 kohdan ja 40 artiklan 2 kohdan mukaisten sitoumusten vähimmäiskestosta. Selkeyden vuoksi on hyödyllistä vahvistaa edellytykset näiden valtiontukea koskevien erityissäännösten soveltamista varten. Korkeampi tuki voidaan yleensä hyväksyä ainoastaan sellaisten sitoumusten osalta, jotka tosiasiallisesti muuttavat nykyistä maatalouskäytäntöä ja joiden positiivinen vaikutus ympäristöön voidaan osoittaa. Huomiota olisi kiinnitettävä siihen, etteivät hehtaaria tai eläintä kohden myönnetyn tuen absoluuttiset määrät johda kokonaistuen epätasapainoon jäsenvaltioiden välillä tai vahvista sitä.

IV.C.2.b. maatalouden ympäristösitoumuksiin ja eläinten hyvinvointia koskeviin sitoumuksiin myönnettävää tukea koskevat toimintaperiaatteet

(51) Maatalouden ympäristösitoumuksiin tai eläinten hyvinvointia koskeviin sitoumuksiin myönnettävän tuen katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki asetuksen (EY) N:o 1698/2005 39 tai 40 artiklassa ja komission antamissa asiaa koskevissa täytäntöönpanosäännöissä asetetut vaatimukset.

(52) Ilmoittaessaan maatalouden ympäristösitoumuksiin tai eläinten hyvinvointia koskeviin sitoumuksiin myönnetystä tuesta jäsenvaltioiden on sitouduttava mukauttamaan tällaiset järjestelmät kaikkiin muutoksiin, jotka komissio tekee neuvoston asetukseen (EY) N:o 1698/2005 tai sen täytäntöönpanosääntöihin.

(53) Jos jäsenvaltio haluaa myöntää asetuksen (EY) N:o 1698/2005 39 artiklan 4 kohdan tai 40 artiklan 3 kohdan mukaisesti vahvistetut enimmäismäärät ylittävää lisätukea, sen on esitettävä näyttö siitä, että toimenpide täyttää kaikki asetuksessa ja asiaa koskevissa täytäntöönpanosäännöissä asetetut edellytykset. Jäsenvaltion on myös perusteltava lisätuen maksaminen ja esitettävä yksityiskohtainen erittely asiaan liittyvistä kustannustekijöistä sitoumuksesta aiheutuvien tulonmenetysten ja lisäkustannusten perusteella.

(54) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 liitteessä vahvistetut määrät ylittävän tuen katsotaan periaatteessa olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista vain, jos tuki on myönnetty todistettavissa oleviin lisäkustannuksiin ja/tai tulonmenetyksiin asianmukaisesti perustellut erityisolosuhteet huomioon ottaen poikkeustapauksissa sellaisten sitoumusten yhteydessä, jotka tosiasiallisesti muuttavat nykyistä maatalouskäytäntöä ja joiden huomattava positiivinen vaikutus ympäristöön voidaan osoittaa. Jollei voida osoittaa, että ympäristönsuojelulle koituu poikkeuksellisia etuja, korkeampaa tukea ei voida myöntää viljelijöille, jotka ainoastaan ehdottavat, ettei

([18]) EYVL C 232, 12.8.2000, s. 19.
([19]) EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3.

kyseisen maa-alueen nykyistä maatalouskäytäntöä muuteta (esim. eivät siirry laajaperäisestä laiduntamisesta voimaperäisempiin tuotantomuotoihin).

(55) Jos jäsenvaltio haluaa korvata maatalouden ympäristösitoumuksista tai eläinten hyvinvointia koskevista sitoumuksista aiheutuneet transaktiokustannukset, sen on esitettävä kustannuksista vakuuttavat todisteet esimerkiksi toimittamalla kustannusvertailut sellaisten tilojen kanssa, joilla tällaisia sitoumuksia ei ole. Tästä syystä komissio ei yleensä salli valtiontuen myöntämistä transaktiokustannuksiin, jotka liittyvät aiempien maatalouden ympäristösitoumusten tai eläinten hyvinvointia koskevien sitoumusten jatkamiseen, jollei jäsenvaltio osoita, että kustannuksia aiheutuu edelleen tai että syntyy uusia transaktiokustannuksia.

(56) Laskettaessa transaktiokustannuksia keskimääräisten kustannusten ja/tai tyypillisten tilojen perusteella jäsenvaltioiden olisi osoitettava, ettei varsinkaan suurille tiloille makseta liikaa korvauksia. Korvausta laskettaessa jäsenvaltioiden on määritettävä, ovatko kyseiset transaktiokustannukset aiheutuneet tilaa vai hehtaaria kohden.

(57) Maatalouden ympäristösitoumusten mukaisiin toteutuneisiin sitoumuksiin liittyvistä tuottamattomista investoinneista aiheutuviin kustannuksiin voidaan myöntää tukea enintään 100 prosenttia tukikelpoisista menoista. Tällöin tuottamattomat investoinnit eivät saa lisätä nettomääräisesti tilan arvoa tai tuottavuutta.

(58) Jos jäsenvaltio ehdottaa valtiontuen myöntämistä poikkeuksellisesti asetuksessa (EY) N:o 1698/2005 säädettyä kestoa lyhytaikaisempia sitoumuksia varten, sen on esitettävä yksityiskohtaiset perustelut ja osoitettava, että toimenpiteen ansiosta ympäristöön kohdistuvat kokonaisvaikutukset voidaan saavuttaa ehdotettua lyhemmässä ajassa. Ehdotetun tuen määrän on vastattava tehtyjen sitoumusten lyhempää kestoaikaa.

IV.C.3. *Natura 2000 -tuet ja direktiiviin 2000/60/EY liittyvät tuet*

IV.C.3.a. Analyysi

(59) Tulevia toimintaperiaatteita määritettäessä on otettu huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 38 artiklassa säädetään yhteisön tuesta, jonka tarkoituksena on korvata viljelijöille aiheutuneet kustannukset ja tulonmenetykset, jotka johtuvat luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY ([20]), luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY ([21]) ja yhteisön vesipolitiikan puitteista 23 päivänä lokakuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY ([22]) täytäntöönpanoon liittyvistä haitoista kyseisillä alueilla.

b) Päinvastoin kuin Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999 ([23]) 16 artiklassa, asetuksen (EY) N:o 1698/2005 38 artiklassa korvausmahdollisuus rajoitetaan a alakohdassa tarkoitetun kolmen direktiivin vaikutuksiin. Näin ollen valtiontukea, jolla korvataan muiden yhteisön vaatimusten täytäntöönpanosta aiheutuvat tulonmenetykset tai lisäkustannukset, ei saisi enää sallia tämän kohdan nojalla.

c) Asetuksessa (EY) N:o 1782/2003 säädetyn tilatuen ja mainitun asetuksen 5 artiklassa säädetyn maatalousmaan säilyttämistä viljelyn ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa koskevan velvoitteen osalta todettakoon, ettei kustannuksiin voida myöntää valtiontukea vain siitä syystä, että vaatimuksia noudatetaan.

IV.C.3.b. Toimintaperiaatteet

(60) Komissio katsoo valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki asetuksen (EY) N:o 1698/2005 38 artiklassa ja komission antamissa asiaa koskevissa täytäntöönpanosäännöissä asetetut edellytykset. Tukea myönnetään ainoastaan velvoitteisiin, jotka ulottuvat laajemmalle kuin täydentäviin ehtoihin liittyvät velvollisuudet ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 5 artiklassa säädetyt vaatimukset. Jos tukea myönnetään saastuttaja maksaa -periaatteen vastaisesti, tuen tulisi olla poikkeuksellista, väliaikaista ja asteittain alenevaa.

IV.C.4. *Muu ympäristönsuojelua koskeva tuki*

(61) Edellä IV.A kohdassa käsitellään viljelijöille ympäristönsuojelua varten myönnettävää investointitukea.

(62) Komissio tarkastelee kaikkia muita ympäristönsuojeluun tarkoitettuja tukia noudattaen ympäristönsuojeluun liittyvää valtiontukea koskevia yhteisön suuntaviivoja, joita sovelletaan vastedes maatalousalaan. Jos mainittuja suuntaviivoja muutetaan tai ne korvataan, sovelletaan uusia säännöksiä, jollei niissä toisin mainita.

([20]) EYVL L 103, 25.4.1979, s. 1.
([21]) EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7.
([22]) EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 2455/2001/EY (EUVL L 331, 15.12.2001, s. 1).
([23]) EYVL L 160, 26.6.1999, s. 80. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1698/2005 (EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1).

(63) Maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille ympäristönsuojelua varten myönnettävän tuen katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki ympäristönsuojeluun liittyvää valtiontukea koskevissa yhteisön suuntaviivoissa asetetut edellytykset. Kun ympäristönsuojelua varten myönnetään investointitukea, voidaan soveltaa edellä IV.B kohdassa vahvistettujen investointitukea koskevien sääntöjen mukaista korkeampaa tuen enimmäismäärää.

IV.D. Tietyillä alueilla esiintyvien luonnonhaittojen korvaamiseksi tarkoitettu tuki

(64) Tätä alakohtaa sovelletaan ainoastaan alkutuotantoon (viljelijät) myönnettyyn tukeen.

IV.D.1. *Analyysi*

(65) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 37 artiklassa säädetään vuoristoalueilla maksettavista luonnonhaittakorvauksista, jotka ovat enintään 250 euroa maatalousmaana käytettyä hehtaaria kohden, ja muilla haitta-alueilla maksettavista korvauksista, jotka ovat enintään 150 euroa maatalousmaana käytettyä hehtaaria kohden. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voidaan myöntää enimmäismäärät ylittäviä korvauksia edellyttäen, että kaikkien jäsenvaltion tasolla myönnettyjen korvausten keskiarvo ei ylitä kyseistä enimmäismäärää. Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 artiklan 3 kohdassa kielletään valtiontuen myöntäminen viljelijöille vuoristoalueilla ja muilla alueilla esiintyvien luonnonhaittojen korvaamiseksi, ellei tuki täytä 37 artiklassa asetettuja vaatimuksia. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voidaan kuitenkin myöntää vahvistetut määrät ylittävää lisätukea 37 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

(66) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 94 artiklan kolmannessa alakohdassa säädetään, että 37 artiklaa ja 88 artiklan 3 kohtaa sovelletaan 1. tammikuuta 2010 alkaen edellyttäen, että asiasta on annettu neuvoston säädös perustamissopimuksen 37 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen. Siihen asti sovelletaan asetuksen (EY) N:o 1698/2005 93 artiklan 1 kohdan mukaisesti asetuksen (EY) N:o 1257/1999 asiaa koskevia säännöksiä, erityisesti 14 artiklan 2 kohtaa, 15 artiklaa ja 51 artiklan 3 kohtaa. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun asetuksen (EY) N:o 1257/1999 muuttamisesta 29 päivänä syyskuuta 2003 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1783/2003 ([24]) on korotettu asetuksen (EY) N:o 1257/1999 15 artiklan perusteella hehtaaria kohden myönnettävää keskimääräistä enimmäismäärää 200 eurosta 250 euroon asianmukaisesti objektiivisin seikoin perustelluissa tapauksissa. Päinvastoin kuin asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 artiklan 3 kohdassa asetuksen (EY) N:o 1257/1999 51 artiklan 3 kohdassa kielletään valtiontuki, joka ylittää asetuksen liitteessä vahvistetun enimmäismäärän, eli valtiontuki, joka on suurempi kuin 250 euroa hehtaarilta oleva keskimääräinen enimmäismäärä.

([24]) EUVL L 270, 21.10.2003, s. 70.

(67) Tunnustettujen luonnonhaittojen taloudellisen vaikutuksen laskemista varten olisi vahvistettava johdonmukainen menetelmä, joka perustuu komission saamiin kokemuksiin. Menetelmän tavoitteena on erityisesti varmistaa, ettei luonnonhaittojen taloudellisesta vaikutuksesta makseta liian suuria korvauksia.

(68) Jotta vältettäisiin kilpailun vääristyminen ja kokonaistuen tasapainon järkkyminen vakavasti jäsenvaltioiden välillä, korvauksille olisi vahvistettava yläraja.

(69) Näitä sääntöjä voidaan tarkastella uudelleen sen jälkeen, kun asetuksen (EY) N:o 1698/2005 37 artikla ja 88 artiklan 3 kohta ovat tulleet voimaan.

IV.D.2. *Toimintaperiaatteet*

(70) Siihen asti kun asetuksen (EY) N:o 1698/2005 37 artikla ja 88 artiklan 3 kohta tulevat voimaan, komissio katsoo valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki asetuksen (EY) N:o 1257/1999 14 artiklan 1 kohdassa, 14 artiklan 2 kohdan kahdessa ensimmäisessä luetelmakohdassa ja 15 artiklassa sekä komission antamissa tätä asetusta koskevissa täytäntöönpanosäännöissä asetetut edellytykset ja jos tuensaajat noudattavat täydentäviin ehtoihin liittyviä velvollisuuksia.

(71) Jos valtiontukitoimenpiteet yhdistetään asetuksen (EY) N:o 1257/1999 mukaiseen tukeen, viljelijälle myönnettävän kokonaistuen määrä ei saa ylittää asetuksen 15 artiklan mukaisesti määritettyjä määriä.

(72) Sen jälkeen kun asetuksen (EY) N:o 1698/2005 37 artikla ja 88 artiklan 3 kohta ovat tulleet voimaan, komissio katsoo valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki näissä artikloissa ja neuvoston tai komission antamissa täytäntöönpanosäännöissä asetetut edellytykset.

(73) Niin asetuksen (EY) N:o 1257/1999 kuin asetuksen (EY) N:o 1698/2005 mukaisesti myönnetyn valtiontuen katsotaan olevan kaikissa tapauksissa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää seuraavat edellytykset:

a) Jäsenvaltion on osoitettava kyseisten haittojen olemassaolo ja esitettävä todisteet siitä, ettei haittojen vaikutuksen vuoksi maksettava korvaus ole liian suuri.

b) Korvausten on oltava oikeasuhtaisia haittojen taloudelliseen vaikutukseen nähden. Tästä syystä korvaukset vaihtelevat eri haitta-alueilla haittojen suhteellisen vaikutuksen mukaan. Tämä tarkoittaa sitä, että kun haittojen keskimääräinen vaikutus vertailukelpoisilla tiloilla hehtaaria kohden eroaa esimerkiksi 20 prosenttia, korvaukset olisi eriytettävä vastaavasti.

c) Korvauksia laskettaessa huomioon voidaan ottaa ainoastaan inhimillisen hallinnan ulottumattomissa olevien pysyvien haittojen taloudellinen vaikutus. Huomioon ei voida ottaa rakenteellisia haittoja, jotka voidaan ratkaista nykyaikaistamalla tiloja, verojen ja tukien kaltaisia tekijöitä tai yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen täytäntöönpanoa.

d) Komissio varmistaa, ettei korvauksia makseta liikaa ja että maksut ovat oikeasuhtaisia käyttämällä yhteisön tasolla yhdenmukaistettuja tilastollisia työkaluja. Jollei tällaisia työkaluja ole saatavilla ollenkaan tai jos niiden määrä on riittämätön, käytetään muita tietoja, mikäli komissio pystyy osoittamaan, että ne ovat varmistuksen kannalta riittävän edustavia.

e) Korvausten on vastattava haittojen keskimääräistä taloudellista vaikutusta hehtaaria kohden.

f) Myönnettävä korvaus määritellään yleensä vertaamalla haitta-alueilla sijaitsevien tilojen hehtaarikohtaisia keskituloja sellaisten samankokoisten tilojen tuloihin, jotka tuottavat samoja tuotteita samassa jäsenvaltioissa sijaitsevilla alueilla, joilla haittoja ei esiinny. Tältä osin huomioon otetaan viljelystä saatavat välittömät tulot, joista vähennetään maksetut verot tai saadut tuet. Jos katsotaan, että haittoja esiintyy koko jäsenvaltion alueella, vertauskohdaksi valitaan samanlaiset alueet muissa jäsenvaltioissa, joiden tuotantoedellytyksiä, varsinkin ilmastoa ja maastoa voidaan verrata mielekkäästi ensiksi mainitussa jäsenvaltiossa vallitseviin edellytyksiin.

(74) Komissiolla on maaseudun kehittämistä koskevien sääntöjen mukaisesti oikeus vaatia, että korvaukset ovat alenevia tietyn kokorajan ylittävien tilojen osalta. Tästä syystä ilmoituksissa olisi mainittava tällaisia maksuja saavien tilojen koko.

IV.E. **Vaatimusten noudattamiseksi myönnettävä tuki**

(75) Tätä alakohtaa sovelletaan ainoastaan alkutuotantoon (viljelijät) myönnettyyn tukeen.

IV.E.1. *Analyysi*

(76) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 31 artiklassa säädetään viljelijöille maksettavasta tuesta, jolla heille korvataan osittain kustannukset ja tulonmenetykset, jotka ovat aiheutuneet ympäristönsuojelua, kansanterveyttä, eläinten ja kasvien terveyttä, eläinten hyvinvointia ja työturvallisuutta koskevien vaatimusten soveltamisesta.

b) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 artiklan 5 kohdassa kielletään valtiontuen myöntäminen viljelijöille, jotka pyrkivät sopeutumaan yhteisön lainsäädäntöön perustuviin ympäristönsuojelua, kansanterveyttä, eläinten ja kasvien terveyttä, eläinten hyvinvointia ja työturvallisuutta koskeviin tiukkoihin vaatimuksiin, jolleivät 31 artiklassa asetetut edellytykset täyty. On kuitenkin sallittua myöntää kyseisen artiklan mukaisesti vahvistetut enimmäismäärät ylittävää lisätukea, jonka tarkoituksena on auttaa viljelijöitä noudattamaan yhteisön vaatimuksia tiukempaa kansallista lainsäädäntöä.

c) Jos asiasta ei ole säädetty yhteisön lainsäädännössä, asetuksen (EY) N:o 1698/2005 88 artiklan 6 kohdassa kielletään valtiontuen myöntäminen viljelijöille, jotka pyrkivät sopeutumaan kansalliseen lainsäädäntöön perustuviin ympäristönsuojelua, kansanterveyttä, eläinten ja kasvien terveyttä, eläinten hyvinvointia ja työturvallisuutta koskeviin tiukkoihin vaatimuksiin, jolleivät 31 artiklassa asetetut edellytykset täyty. Asetuksen 31 artiklan 2 kohdan mukaisesti liitteessä vahvistetut määrät ylittävää lisätukea voidaan kuitenkin myöntää, jos se on perusteltua 31 artiklan nojalla.

d) Riittävän selkeyden varmistamiseksi olisi täsmennettävä, mitä ilmaisuilla ”vaikuttavat huomattavasti maatilan tavanomaisiin toimintakustannuksiin” ja ”koskevat merkittävää viljelijäjoukkoa” tarkoitetaan.

e) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 31 artiklassa rajoitetaan yhden tai useamman luetellun vaatimuksen soveltamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten vuoksi viljelijälle viiden vuoden aikana myönnettävä kokonaistuki 10 000 euroon. Tämän määrän huomattavasti ylittävä lisärahoituksena myönnettävä tuki voi johtaa kilpailun vääristymiseen, varsinkin jos jäsenvaltioiden tai alueiden tosiasiallisessa tukitasossa on suuria eroja. Lisäksi suurten yritysten pitäisi pystyä kestämään paremmin uusien pakollisten vaatimusten vaikutukset toimintakustannuksiin. Tämän vuoksi olisi vahvistettava absoluuttinen tuen enimmäismäärä.

f) Kun uudet vaatimukset eivät perustu yhteisön vaatimuksiin, tuki olisi rajoitettava vaatimuksista, jotka uhkaavat haitata tosiasiallisesti kyseisten viljelijöiden kilpailukykyä, aiheutuviin kustannuksiin.

IV.E.2. *Toimintaperiaatteet*

(77) Komissio katsoo valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää asetuksen (EY) N:o 1698/2005 31 artiklassa ja 88 artiklan 5 tai 6 kohdassa sekä komission antamissa täytäntöönpanosäännöissä asetetut edellytykset.

(78) Tuki, joka ylittää asetuksen (EY) N:o 1698/2005 liitteessä vahvistetun enimmäismäärän, saa kattaa enintään 80

prosenttia viljelijöille aiheutuneista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Kokonaistuki, johon myös mahdollinen yhteisön tuki sisältyy, ei saa olla yli 12 000 euroa tilaa kohden. Kun kyseessä on useamman kuin yhden vaatimuksen täyttämiseksi myönnetty tuki, edellä mainittua määrää ei saa ylittää viisivuotisjakson aikana.

(79) Tukea voidaan myöntää ainoastaan sellaisten vaatimusten täyttämiseksi, joiden suorana seurauksena on jompikumpi seuraavista, kun tämä lasketaan vaatimuksen soveltamisalalla ja sen soveltamisjäsenvaltiossa sijaitsevan tyypillisen tilan osalta:

a) tuotetta tai tuotteita, johon/joihin vaatimusta sovelletaan, koskevien toimintakustannusten nousu vähintään 5 prosentilla; tai

b) tulonmenetys, joka on vähintään 10 prosenttia tuotteesta tai tuotteista, johon/joihin vaatimusta sovelletaan, saatavasta nettovoitosta.

(80) Tukea voidaan myöntää ainoastaan sellaisten vaatimusten täyttämiseksi, joiden vuoksi vaatimuksen soveltamisjäsenvaltiossa sijaitsevien tietyllä (osa-)alalla toimivien kaikkien tilojen toimintakustannukset nousevat tai tulot vähenevät vähintään 25 prosenttia.

(81) Kansallisten vaatimusten osalta jäsenvaltion on osoitettava, että asiaa koskevan vaatimuksen käyttöönotto kansallisella tasolla voisi haita huomattavasti kyseisten tuottajien kilpailukykyä. Tällainen riski on osoitettava (osa-)alalla, jolla vaatimusta sovelletaan, toimivien tyypillisten tilojen keskimääräisten nettovoittomarginaalien perusteella.

IV.F. **Nuorten viljelijöiden aloitustuki**

(82) Tätä alakohtaa sovelletaan ainoastaan alkutuotantoon (viljelijät) myönnettyyn tukeen.

IV.F.1. *Analyysi*

(83) Nuorten viljelijöiden aloitustuki edistää yleensä koko alan kehitystä ja ehkäisee maaseutualueiden väestökatoa. Tästä syystä asetuksen (EY) N:o 1698/2005 22 artiklassa säädetään yhteisön järjestelmästä, jolla nuorten viljelijöiden toiminnan aloittamista tuetaan.

IV.F.2. *Toimintaperiaatteet*

(84) Komissio katsoo nuorten viljelijöiden toiminnan aloittamista koskevan valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää asetuksen (EY) N:o 1698/2005 22 artiklassa ja komission antamissa mainittua asetusta koskevissa täytäntöönpanosäännöissä asetetut edellytykset.

IV.G. **Varhaiseläkkeelle siirtymiseen tai maataloustoiminnan harjoittamisen lopettamiseen tarkoitettu tuki**

(85) Tätä kohtaa sovelletaan ainoastaan alkutuotantoon (viljelijät) myönnettyyn tukeen.

IV.G.1. *Analyysi*

(86) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

— Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 23 artiklassa säädetään varhaiseläkkeelle siirtymistä koskevasta tuesta. Jos näihin tukijärjestelmiin liittyy edellytyksiä, joiden mukaan kaupallisesta maatalouden harjoittamisesta on luovuttava pysyvästi ja lopullisesti, niiden vaikutus kilpailuun jää rajalliseksi, mutta ne edistävät koko alan pitkän aikavälin kehitystä.

IV.G.2. *Toimintaperiaatteet*

(87) Komissio katsoo varhaiseläkkeelle siirtymistä koskevan valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää asetuksen (EY) N:o 1698/2005 23 artiklassa asetetut edellytykset. Komissio sallii mainitussa asetuksessa vahvistettujen enimmäismäärien ylittämisen, jos jäsenvaltio osoittaa, ettei tukea siirretä ammatissa toimiville viljelijöille.

(88) Jos tukijärjestelmiin liittyy edellytyksiä, joiden mukaan kaupallisesta maatalouden harjoittamisesta on luovuttava pysyvästi ja lopullisesti, komissio sallii valtiontuen myöntämisen viljelijöille, jotka luopuvat maatalouselinkeinosta kokonaan.

IV.H. **Tuottajaryhmille tarkoitettu tuki**

IV.H.1. *Analyysi*

(89) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat: Koska maataloustuotanto on luonteeltaan epäyhtenäistä, komissio on perinteisesti suhtautunut myönteisesti käynnistystukiin, joiden tavoitteena on kannustaa tuottajaryhmien perustamista, jotta viljelijät voisivat yhdessä toimien keskittää tarjontaansa ja mukauttaa tuotantoaan markkinoiden vaatimuksiin. Jotta tuki voitaisiin suunnata pienille tuottajaryhmille ja vältettäisiin suurten tukimäärien myöntäminen, tuki olisi kuitenkin rajoitettava pieniin ja keskisuuriin yrityksiin ja tuen enimmäismäärä olisi vahvistettava.

IV.H.2. *Toimintaperiaatteet*

(90) Komissio katsoo tuottajaryhmille myönnettävän käynnistystuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan

c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [uuden poikkeusasetuksen 9 artiklassa] asetetut edellytykset.

(91) Tämän kohdan soveltamisalaan eivät kuulu tuet muille maatalousalan liitoille, jotka suorittavat esimerkiksi keskinäiseen avunantoon, lomituspalveluihin ja tilanhoitopalveluihin liittyviä maatalouden tuotantotason tehtäviä jäsenten tiloilla ilman, että liitot mukauttavat yhdessä tuotantoa markkinoiden vaatimuksiin. Komissio soveltaa kuitenkin tässä kohdassa vahvistettuja periaatteita tukiin, jotka myönnetään sellaisten tuottajaliittojen toiminnan käynnistämisestä aiheutuviin kustannuksiin, jotka vastaavat alkuperänimitysten tai laatumerkkien käytön valvonnasta.

(92) Tuottajaryhmille tai -liitoille myönnettävät tuet, jotka on tarkoitettu toiminnan käynnistämiseen liittymättömiin kustannuksiin, kuten investointeihin tai menekinedistämistoimintaan, arvioidaan kyseisiä tukia koskevien sääntöjen mukaisesti.

(93) Tämän kohdan mukaisesti hyväksyttyihin tukijärjestelmiin sovelletaan ehtoa, jonka mukaan niitä on mukautettava yhteisistä markkinajärjestelyistä annettuihin asetuksiin tehtävien muutosten perusteella.

(94) Tuottajaryhmille tai niiden liitoille myönnettävän tuen asemasta sama kokonaistuki voidaan myöntää suoraan tuottajille, kun tuella korvataan tuottajan rahoitusosuus ryhmän toimintakustannuksista ryhmän perustamista seuraavien viiden ensimmäisen vuoden aikana. Komissio ei salli tässä alakohdassa tarkoitetun valtiontuen myöntämistä suurille yrityksille.

IV.I. **Tuki maa-alueiden uusjakoon**

IV.I.1. *Analyysi*

(95) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Maa-alueiden uusjakoa koskeva tuki edistää yleensä koko alan kehitystä ja parantaa sen infrastruktuuria. Tästä syystä asetuksen (EY) N:o 1698/2005 30 artiklassa säädetään yhteisön järjestelmästä, jolla maa-alueiden uusjakoa tuetaan.

b) Maatalousalan valtiontukia koskevissa yhteisön suuntaviivoissa vuosiksi 2000–2006 vahvistetaan maa-alueiden uusjakoa koskevaa tukea myönnettäessä sovellettavat säännöt. Näillä tuilla pyritään tukemaan maapalstojen vaihtoa ja helpottamaan taloudellisesti elinkelpoisten tilojen perustamista.

c) Kokemus on osoittanut, että maa-alueiden uusjakoa varten myönnetty tuki voidaan säilyttää, koska se edistää maatalousalan kehitystä ja koska sen vaikutukset kilpailuun jäävät hyvin vähäisiksi.

IV.I.2. *Toimintaperiaatteet*

(96) Komissio katsoo maa-alueiden uusjakoa varten myönnettävän tuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [uuden poikkeusasetuksen 13 artiklassa] asetetut edellytykset.

IV.J. **Tuet laadukkaiden maataloustuotteiden tuotannon ja kaupan pitämisen edistämiseen**

IV.J.1. *Analyysi*

(97) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Maataloustuotteiden laadun parantamiseen tarkoitetut tuet lisäävät yleensä maataloustuotannon arvoa ja auttavat koko alaa mukautumaan kuluttajien vaatimuksiin, joissa korostetaan yhä enenevässä määrin laatua. Komissio on yleensä suhtautunut myönteisesti tällaisiin tukiin. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että tällaiset tukitoimenpiteet saattavat vääristää kilpailun edellytyksiä ja voivat vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Näin tapahtuu erityisesti silloin, kun tukea myönnetään suuria määriä tai tuen maksatus jatkuu, vaikka tuki ei enää vaikuta kannustavasti ja on muuttunut näin ollen toimintatueksi.

b) Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 32 artiklassa säädetään elintarvikkeiden laatujärjestelmiin osallistuville viljelijöille myönnettävästä erityistuesta. Valtiontukisäännöt olisi saatettava tämän tukitoimenpiteen mukaiseksi.

c) Suurten yritysten pitäisi pystyä rahoittamaan itse tällaisista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset. Tämän vuoksi tuki olisi rajoitettava pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 liitteessä vahvistetaan tilakohtainen enimmäismäärä.

d) Koska maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavilla yrityksillä on yhteisiä piirteitä, näille yrityksille myönnettävään tukeen olisi sovellettava samanlaisia sääntöjä kuin muihin valmistusyrityksiin.

IV.J.2. *Toimintaperiaatteet*

(98) Komissio katsoo alkutuottajille (viljelijöille) laadukkaiden maataloustuotteiden tuotantoa varten myönnetyn valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [uuden poikkeusasetuksen 14 artiklassa] asetut edellytykset.

(99) Komissio katsoo maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille laadukkaiden maa-

taloustuotteiden tuotantoa varten myönnetyn valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki asetuksen (EY) N:o 70/2001 5 artiklassa asetetut edellytykset.

(100) Komissio ei salli tässä alakohdassa tarkoitetun valtiontuen myöntämistä suurille yrityksille.

(101) Tuotantolaitosten nykyaikaistamiseen tarvittavia investointitukia, dokumentointijärjestelmän hoitamiseen sekä menetelmä- ja tuotevalvonnan toteuttamiseen tarkoitetut investoinnit mukaan luettuina, voidaan myöntää vain edellä IV.A ja IV.B kohdassa vahvistettujen asiaa koskevien sääntöjen mukaisesti.

IV.K. **Tekninen apu maatalousalalla**

IV.K.1. *Analyysi*

(102) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Komissio suhtautuu myönteisesti tukijärjestelmiin, joiden tarkoituksena on teknisen avun myöntäminen maatalousalalla. Tällaiset pehmeät tuet parantavat yhteisön maatalouden toiminnan tehokkuutta ja ammattimaisuutta sekä edistävät tällä tavoin sen elinkelpoisuutta pitkällä aikavälillä samalla, kun niiden vaikutukset kilpailuun jäävät hyvin vähäisiksi. Koska koneiden ja työntekijöiden vaihdossa käytettävistä konerenkaista viljelijälle aiheutuvat kustannukset ovat toistuvia menoja ja muodostavat osan viljelijän tavanomaisista toimintakustannuksista, niitä varten myönnettävä tuki rajoittuu tulevaisuudessa vähämerkityksiseen tukeen.

b) Suurten yritysten pitäisi pystyä rahoittamaan itse tällaisista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset. Tämän vuoksi tuki olisi rajoitettava pieniin ja keskisuuriin yrityksiin.

c) Koska maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavilla yrityksillä on yhteisiä piirteitä, näille yrityksille myönnettävään tukeen olisi sovellettava samanlaisia sääntöjä kuin muihin valmistusyrityksiin.

IV.K.2. *Toimintaperiaatteet*

(103) Komissio katsoo alkutuottajille (viljelijöille) teknistä apua varten myönnetyn valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [uuden poikkeusasetuksen 15 artiklassa] asetut edellytykset.

(104) Tuottajaryhmät tai muut organisaatiot voivat niiden koosta riippumatta antaa teknistä apua alkutuottajille (viljelijöille).

(105) Komissio katsoo maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille teknistä apua varten myönnetyn valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki asetuksen (EY) N:o 70/2001 5 artiklassa asetetut edellytykset.

(106) Komissio ei salli 104 ja 105 kohdassa tarkoitetun valtiontuen myöntämistä suurille yrityksille.

(107) Komissio tutkii tapauskohtaisesti valtiontuen, jota myönnetään uusien tekniikoiden tunnetuksi tekemistä koskeville muille toimille, kuten pienimuotoisille pilottihankkeille tai esittelyhankkeille. Jäsenvaltion on toimitettava hankkeen selkeä kuvaus, jossa selvitetään hankkeen uudenlaista luonnetta ja tuen myöntämisestä sille koituvaa yleistä etua sekä osoitettava, että seuraavia edellytyksiä noudatetaan:

a) osallistujayritysten lukumäärä ja pilottihankkeen kesto rajoitetaan siihen, mikä on tarpeen asianmukaisen testauksen varmistamiseksi;

b) yritykselle tällaisia hankkeita varten myönnetyn tuen kokonaismäärä ei saa ylittää 100 000 euroa kolmen verovuoden aikana;

c) pilottihankkeesta saatavat tulokset on julkaistava ainakin Internetissä tukijärjestelmässä ilmoitetussa osoitteessa;

d) komissio voi asettaa tarpeelliseksi katsomiaan muita edellytyksiä, jotta vältetään järjestelmän vääristävät vaikutukset markkinoihin tai sen muodostuminen toimintatueksi.

IV.L. **Kotieläintuotannon tuki**

IV.L.1. *Analyysi*

(108) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Maatalousalan valtiontukia koskevissa yhteisön suuntaviivoissa vuosiksi 2000–2006 vahvistetaan kotieläintuotantoa koskevaa tukea myönnettäessä sovellettavat säännöt. Näillä tuilla pyritään tukemaan yhteisön kotieläinten perimän laadun säilyttämistä ja parantamista.

b) Kokemus on osoittanut, että tällaiset tuet olisi säilytettävä vain silloin, kun ne todella edistävät kotieläinten perimän laadun säilyttämistä ja parantamista. Tuet, joilla pyritään kattamaan osa kustannuksista, jotka aiheutuvat yksittäisten urospuolisten

siitoseläinten pitämisestä, eivät täytä tätä tavoitetta, sillä niiden avulla ainoastaan korvataan viljelijöille heidän toimintaansa normaalisti kuuluvia kustannuksia.

c) Tuet, joilla pyritään korvaamaan osa eläinten innovatiivisten jalostustekniikoiden tai -käytäntöjen käyttöönotosta tilalla aiheutuvista kustannuksista, voidaan säilyttää jonkin aikaa niiden innovatiivisuuden vuoksi, vaikka niidenkin avulla korvataan viljelijöille heidän toimintaansa normaalisti kuuluvia kustannuksia. Keinosiemennykseen ei saisi myöntää tukea, sillä sitä ei pidetä innovatiivisena käytäntönä.

d) Koska eläinten jalostaminen ei varsinaisesti ole alkutuotantoon sisältyvää toimintaa, eläinten jalostuskeskuksille myönnettävään investointitukeen olisi sovellettava samoja sääntöjä kuin maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille myönnettävään tukeen.

e) Suurten yritysten pitäisi pystyä rahoittamaan itse tässä alakohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset. Tämän vuoksi tuki olisi rajoitettava pieniin ja keskisuuriin yrityksiin.

IV.L.2. *Toimintaperiaatteet*

(109) Komissio katsoo kotieläintuotantoa varten myönnettävän valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [uuden poikkeusasetuksen 16 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa sekä 16 artiklan 3 kohdassa] asetetut edellytykset. Komissio ei salli tässä kohdassa tarkoitetun valtiontuen myöntämistä suurille yrityksille.

IV.M. **Syrjäisimmille alueille ja Egeanmeren saarille tarkoitetut valtiontuet**

IV.M.1. **Analyysi**

(110) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Asetuksessa (EY) N:o 1698/2005 säädetään erityisistä poikkeuksista ja tukimääristä niin viljelijöille kuin maatalousalan jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille myönnettävää investointitukea varten syrjäisimmillä alueilla ja asetuksessa (EY) N:o 2019/93 tarkoitetuilla Egeanmeren pienillä saarilla. Näitä tukia on jo käsitelty investointitukea koskevassa kohdassa.

b) Unionin syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä 30 päivänä tammikuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 247/2006 ([25]) 11 artiklassa säädetään, että tukiohjelmien osana syrjäisimmillä alueilla toteutettavien toimenpiteiden on noudatettava yhteisön lainsäädäntöä ja oltava johdonmukaisia muun yhteisön politiikan ja sen mukaisesti sovellettavien toimenpiteiden kanssa. Erityisesti säädetään, ettei asetuksen (EY) N:o 247/2006 mukaisia toimenpiteitä voida rahoittaa:

i) yhteisen markkinajärjestelyn mukaisesti käyttöön otettujen palkkio- tai tukijärjestelmien lisätukena, lukuun ottamatta puolueettomin kriteerein perusteltuja poikkeustapauksia;

ii) tukena tutkimushankkeisiin, tutkimushankkeita tukeviin toimenpiteisiin tai toimenpiteisiin, joille voidaan myöntää yhteisön rahoitusta tietyistä eläinlääkintäalan kustannuksista 26 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn neuvoston päätöksen 90/424/ETY ([26]) nojalla;

iii) tukena asetuksen (EY) N:o 1698/2005 soveltamisalaan kuuluviin toimenpiteisiin.

c) Vuoden 2000 jälkeen komissio on saanut vain vähän kokemuksia syrjäisimpien alueiden ilmoittamista valtiontukitoimenpiteistä. Tästä syystä on vaikeaa kuvata erityisesti näillä alueilla sallittavia toimenpiteitä yleisluonteisesti.

d) Asetuksen (EY) N:o 247/2006 16 artiklassa säädetään, että komissio voi hyväksyä perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvien maataloustuotteiden, joihin sovelletaan perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklan määräyksiä, tuotannon, jalostuksen ja kaupan pitämisen aloilla toimintatukia, joilla pyritään vähentämään syrjäisimpien alueiden syrjäisestä sijainnista, saaristoluonteesta ja syrjäisempien alueiden asemasta johtuvia maataloustuotannon erityisrajoitteita.

e) Asetuksen (EY) N:o 247/2006 21 artiklassa annetaan Espanjalle lupa myöntää Kanariansaarilla valtiontukea tupakan tuotantoon.

IV.M.2. **Toimintaperiaatteet**

(111) Komissio tutkii valtiontuen myöntämistä näiden alueiden tarpeiden täyttämiseksi koskevat ehdotukset tapauskohtaisesti kyseisiin alueisiin sovellettavien erityisten säännösten perusteella ottaen huomioon, ovatko kyseiset toimenpiteet alueita koskevien maaseudun kehittämisohjelmien mukaisia, ja niiden vaikutuksen kilpailuun niin kyseisillä alueilla kuin yhteisön muissa osissa.

([25]) EUVL L 42, 14.2.2006, s. 1.

([26]) EYVL L 224, 18.8.1990, s. 19. Päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä 2006/782/EY (EUVL L 328, 24.11.2006, s. 57).

V. RISKIN- JA KRIISINHALLINTA

V.A. Yleistä

(112) Hyvä riskin- ja kriisinhallinta on keskeinen väline kestävän ja kilpailukykyisen maatalousalan varmistamiseksi yhteisössä. Komission tiedonanto riskin- ja kriisinhallinnasta maatalouden alalla on herättänyt viime aikoina runsaasti keskustelua ([27]). Vuonna 2005 neuvostossa käydyissä keskusteluissa ([28]) tultiin yksimielisesti siihen johtopäätökseen, että käytettäessä valtiontukea riskin- ja kriisinhallintaa koskeviin toimenpiteisiin on noudatettava asiaa koskevia yhteisön kilpailusääntöjä. Neuvosto katsoi, että tukikelpoisten riskinhallintavälineiden on tästä syystä oltava maatalousalan valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen mukaisia. Jäsenvaltioiden keskuudessa oltiin laajalti yksimielisiä siitä, että vaikka julkinen rahoitus voi olla välttämätöntä varsinkin uusien välineiden käyttöönoton ja niiden joustavan käynnistämisen kannalta, välttämättömiä ovat myös yhteinen vastuu ja maataloustuottajien osallistuminen rahoitukseen.

(113) Tietyntyyppisten maatalousalan riskien ja kriisien tapauksessa valtiontukea voidaan pitää asianmukaisena tukikeinona. Aina on kuitenkin muistettava, ettei jäsenvaltiolla ole tosiasiallista velvoitetta myöntää valtiontukea. Niinpä tietyn jäsenvaltion tai alueen tuottajat voivat saada tukea samankaltaisen riskin tai kriisin perusteella, kun taas muiden jäsenvaltioiden tai alueiden tuottajille ei ole myönnetty tällaista tukea. Tällaiset erot tuissa voivat vääristää kilpailua. Aivan kuten muidenkin valtiontukien tapauksessa sallittaessa valtiontuen myöntäminen riskin- ja kriisinhallintaan on otettava huomioon tarve välttää kilpailun kohtuuton vääristyminen. Jotta voitaisiin välttää kilpailun vääristymisen riski ja kannustaa riskin minimointiin, tuottajilta on edellytettävä tiettyä vähimmäisosuutta tällaisista toimenpiteistä aiheutuvien tappioiden tai kustannusten rahoituksessa tai jotain muuta asianmukaista vastasuoritusta.

(114) Maatalousalan erityiset riskit ja kriisit kohdistuvat alkutuotantoon (viljelyyn). Maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavilla yrityksillä on yleensä paljon parempia keinoja suojautua riskeiltä. Tämän vuoksi tietyntyyppisten riskien ja kriisien vuoksi myönnettävä tuki olisi rajoitettava alkutuotantoon.

(115) Valtiontuella olisi pyrittävä auttamaan ainoastaan viljelijöitä, joilla on erilaisia ongelmia huolimatta siitä, että he ovat mahdollisuuksien mukaan pyrkineet minimoimaan tällaiset riskit. Valtiontuki ei saisi kannustaa viljelijöitä ottamaan tarpeettomia riskejä. Viljelijöiden olisi itse vastattava tuotantomenetelmien tai tuotteiden harkitsemattomista valinnoista aiheutuvista seuraamuksista.

(116) Komissio on tarkastellut edellä esitetyn perusteella olemassa olevia riskin- ja kriisinhallintatoimenpiteitä, joita voidaan rahoittaa valtiontuella. Tarkastelun päätelmien mukaan olemassa oleva välineyhdistelmä on asianmukainen, mutta sitä olisi kehitettävä edelleen kokemusten perusteella. Eläintaudeista yhteisössä maksettavia korvauksia koskevan, vielä kesken olevan laajan arvioinnin ja uudelleentarkastelun perusteella V.B.4 alakohtaa tarkistetaan heti, kun arviointi on saatu päätökseen.

(117) Vähämerkityksistä tukea koskevan säännön ([29]) käyttöönotto alkutuotannon tasolla vuonna 2005 antaa jäsenvaltioille lisäksi mahdollisuuden myöntää tuen vähimmäismäärän nopeasti ja ilman komission lupaa. Jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville maatalousalan yrityksille on myös voitu myöntää lisätukea sen jälkeen, kun ne sisällytettiin muut kuin maatalousyritykset kattavaan vähämerkityksistä tukea koskevaan asetukseen, jonka mukaan yhdelle yritykselle voidaan myöntää tukea enintään [200 000 euroa] kolmen verovuoden aikana. On kuitenkin selvää, ettei vähämerkityksellisellä tuella voida ratkaista kriisistä johtuvia suurempia taloudellisia ongelmia. Mikä tahansa suurempi tuki on myönnettävä niiden valtiontukisääntöjen mukaisesti, joilla taataan komission valvonta ja vältetään kilpailun vääristyminen.

(118) On selvää, ettei näillä valtiontukisäännöillä voida yksistään taata optimaalista kriisinhallintaa tai korvata sitä. Valtiontuella voidaan ainoastaan helpottaa kriisinhallintaa tietyissä olosuhteissa. Kriisi voi puhjeta äkillisesti ja edellyttää nopeaa reagointia. Tehokas kriisinhallinta edellyttää, että jäsenvaltiot pohtivat ajoissa, millaisia valtiontukitoimenpiteitä voidaan käyttää. Jäsenvaltioiden on tarkasteltava erilaisia mahdollisuuksia myöntää valtiontukea ja luotava tukijärjestelmät hyvissä ajoin, jotta ne voidaan ottaa käyttöön heti, kun akuutteja ongelmia ilmenee. Muutoin korvausjärjestelmän luominen, sen ilmoittaminen ja luvan pyytäminen komissiolta voi viedä arvokasta aikaa ennen kuin apua voidaan antaa sitä eniten tarvitseville.

V.B. Maataloustuotannolle tai maatalouden tuotantovälineille aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi myönnettävät tuet

V.B.1. *Yleistä*

(119) Kilpailun edellytysten vääristymisriskin välttämiseksi komissio pitää tärkeänä varmistaa, että maataloustuotannolle aiheutuneista vahingoista yrityksille korvaukseksi myönnetyt tuet maksetaan mahdollisimman pian kyseisestä tapahtumasta. Jos tuki maksetaan vasta useita vuosia kyseisen tapahtuman jälkeen, on olemassa todellinen vaara, että tällaisen tuen maksaminen aiheuttaa vastaavia taloudellisia seurauksia kuin toimintatuki. Näin on erityisesti

([27]) KOM(2005) 74.

([28]) Neuvoston asiakirja 11120/05, 15. syyskuuta 2005.

([29]) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalous- ja kalastusalalla 6 päivänä lokakuuta 2004 annettu komission asetus (EY) N:o 1860/2004 (EUVL L 325, 28.10.2004, s. 4).

silloin, kun tuki maksetaan taannehtivasti sellaisten vaatimusten perusteella, joita ei ollut asianmukaisesti dokumentoitu tapahtuman aikaan. Jos esimerkiksi tapahtuman luonteesta ja laajuudesta taikka vahingon vasta myöhemmin ilmenevästä tai sen jatkuvasta luonteesta johtuvaa erityistä perustetta ei ole, komissio ei hyväksy sellaisia tukiehdotuksia, jotka tehdään yli kolmen vuoden kuluttua tapahtumasta, eikä tukea, joka on tarkoitus maksaa yli neljän vuoden kuluttua tapahtumasta.

V.B.2. *Luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi myönnettävä tuki*

(120) Tätä alakohtaa sovelletaan koko maatalousalalla.

(121) Koska perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan b alakohdassa käytetyt ilmaisut "luonnonmullistus" ja "poikkeuksellinen tapahtuma" ovat poikkeuksia 87 artiklan 1 kohdassa määrätystä valtiontuen yhteismarkkinoille soveltumattomuutta koskevasta yleisperiaatteesta, komissio on johdonmukaisesti katsonut, että niitä on tulkittava rajoittavasti. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut tämän tulkinnan ([30]). Komissio on toistaiseksi hyväksynyt maanjäristykset, lumivyöryt, maanvyöryt ja tulvat mahdollisiksi luonnonmullistuksiksi. Nopean kriisinhallinnan helpottamiseksi komissio aikoo sallia tulevaisuudessa tukijärjestelmät, joiden tavoitteena on korvata maanjäristysten, lumivyöryjen, maanvyöryjen ja tulvien kaltaisista luonnonmullistuksista ja muista luonnonmullistuksista aiheutuvat vahingot edellyttäen, että ne voidaan kuvata riittävän tarkasti.

(122) Poikkeuksellisia tapahtumia, jotka komissio on toistaiseksi hyväksynyt, ovat sodat, maan sisäiset levottomuudet tai lakot sekä tietyin varauksin ja tapahtuman laajuudesta riippuen suuret ydin- tai teollisuusonnettomuudet sekä tulipalot, jotka aiheuttavat laajoja menetyksiä. Toisaalta komissio ei ole hyväksynyt, että kaupallisin edellytyksin hankitun tavanomaisen vakuutuksen kattama yksittäisessä tuotantolaitoksessa tapahtunut tulipalo voitaisiin katsoa poikkeukselliseksi tapahtumaksi. Pääsääntöisesti komissio ei hyväksy eläin- tai kasvitautien puhkeamista luonnonmullistuksiksi eikä poikkeuksellisiksi tapahtumiksi. Komissio on kuitenkin yhdessä tapauksessa tunnustanut hyvin laajalle levinneen täysin uuden eläintaudin puhkeamisen poikkeukselliseksi tapahtumaksi. Koska tämänkaltaisia tapahtumia on niiden luonteen vuoksi vaikea ennustaa, komissio arvioi perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla myönnettäviä tukia koskevat ehdotukset edelleen tapauskohtaisesti ja ottaa tässä yhteydessä huomioon aikaisemmin noudattamansa käytännön.

(123) Heti kun luonnonmullistus tai poikkeuksellinen tapahtuma on osoitettu, komissio sallii enintään 100-prosenttisen tuen maksamisen aineellisten vahinkojen korvaamiseksi. Korvaus on yleensä laskettava kullekin yksittäiselle tuensaajalle erikseen. Liian suurien korvausten välttämiseksi on esimerkiksi vakuutussopimusten perusteella mahdollisesti maksettavat korvaukset vähennettävä tuen määrästä. Komissio hyväksyy myös tuen, jolla korvataan maatalouden tuotantovälineiden tuhoutumisesta aiheutuneet tulonmenetykset edellyttäen, ettei liiallisia korvauksia makseta. Kaikissa tapauksissa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä edellytetään jäsenvaltion osoittavan, että poikkeuksellisen tapahtuman aiheuttaman vahingon välillä on välitön yhteys ja että kyseisille tuottajille aiheutunut vahinko arvioidaan mahdollisimman tarkasti.

V.B.3. *Tuet epäsuotuisista sääoloista aiheutuneiden menetysten korvaamiseksi viljelijöille*

(124) Tätä alakohtaa sovelletaan ainoastaan alkutuotantoon (viljelijät) myönnettyyn tukeen.

V.B.3.1. Analyysi

(125) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Komissio on johdonmukaisesti katsonut, että epäsuotuisia sääoloja, kuten hallaa, rakeita, jäätä, sadetta tai kuivuutta, ei voida sinänsä pitää 87 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuina luonnonmullistuksina. Tällaisten tapahtumien maataloustuotannolle tai maatalouden tuotantovälineille aiheuttaman mahdollisen vahingon vuoksi nämä tapahtumat voidaan kuitenkin rinnastaa luonnonmullistuksiin, jos vahinkojen taso ylittää tavanomaisen tuotannon tietyn vähimmäismäärän. Rinnastettavissa olevista tapahtumista maksettava korvaus edistää viljelyalan kehitystä, ja se olisi sallittava perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella.

b) Komission aiemmin noudattaman käytännön sijaan asianmukaisemmalta vaikuttaisi 30 prosenttia kaikkien alueiden tavanomaisesta tuotannosta olevan yhteisen vähimmäismäärän soveltaminen vahinkoihin. Sen sijaan, että epäsuotuisilla alueilla sovellettaisiin alhaisempaa vahinkotasoa olisi parempi ottaa huomioon näillä alueilla toimivien viljelijöiden taloudellinen haavoittuvuus vahvistamalla korvaukselle suurempi enimmäismäärä.

c) Koska maataloustuotanto on luonnostaan vaihtelevaa, vähimmäismäärän noudattaminen vaikuttaa myös tarpeelliselta sen varmistamiseksi, ettei sääolosuhteita voida käyttää tekosyynä toimintatuen maksamiselle. Sen varmistamiseksi, että vähimmäisvahingon taso saavutetaan ja vastoin aiempaa käytäntöä monivuotisille viljelmille (kuten hedelmäpuut) aiheutuneen vahingon vähimmäismäärä olisi niin ikään määritettävä useiden vuosien sijaan yhden vuoden ajalta.

d) Vahingon vähimmäismäärän saavuttamisen jälkeen komissio salli aiemmin korvauksen maksamisen myös ensimmäiselle 30 prosentille aiheutuneista menetyk-

([30]) Ks. yhteisöjen tuomioistuimen 11 päivänä marraskuuta 2004 antama tuomio asiassa C-73/03, Espanja v. komissio, 37 kohta, ja 23 päivänä helmikuuta 2006 antama tuomio asiassa C-346/03 ja C-529/03, Giuseppe Atzeni ja muut, 79 kohta.

sistä. Paradoksaalisesti tavanomaisella alueella toimivalle viljelijälle, jonka menetykset olivat 29 prosenttia, ei maksettu lainkaan korvausta, kun taas viljelijä, jonka menetykset olivat 30 prosenttia, saattoi saada korvauksen 30 prosentin osalta. Tällainen järjestelmä ei kannusta riittävästi viljelijöitä tekemään kaikkensa vahinkojen rajoittamiseksi. Päinvastoin viljelijöillä on taloudellinen kannustin korvaukseen oikeuttavan vahingon vähimmäismäärän saavuttamiseksi. Tällaisia kannustimia olisi vähennettävä ottamalla käyttöön sääntö, jonka mukaan viljelijän on aina vastattava osasta vahingoista.

e) Riskinhallinnan parantamiseksi viljelijöitä olisi kannustettava mahdollisuuksien mukaan ottamaan vakuutus. Tämän vuoksi epäsuotuisista sääoloista tulevaisuudessa maksettava korvaus rajoitetaan tietystä hetkestä alkaen viljelijöihin, jotka eivät ole ottaneet kyseistä tuotetta koskevaa vakuutusta. Komissio luopuu tästä vaatimuksesta vain silloin, kun jäsenvaltio pystyy vakuuttavasti osoittamaan, että huolimatta kaikista kohtuullisista ponnisteluista kohtuuhintaista vakuutusta ei ole saatavilla tietylle tapahtumalle tai tuotteelle.

f) Joissakin yhteisön osissa maataloustuotannon oleelliseksi osaksi muodostuu yhä enenevässä määrin vedenpuute. Viljelijöiden ja jäsenvaltioiden on panostettava aktiivisesti hyvään vesihuoltoon varsinkin kuivuuden aiheuttamien vahinkojen lieventämiseksi. Tästä syystä kuivuuden vuoksi maksettavaa korvausta ei saisi sallia jäsenvaltioissa, jotka eivät ole panneet täysimääräisesti täytäntöön maatalouden osalta direktiivin 2000/60/EY 9 artiklaa ja jotka eivät varmista, että maatalouden vesihuoltoon liittyvien palveluiden kustannukset peritään takaisin kokonaisuudessaan.

g) Kuten aiemminkin epäsuotuisista sääoloista maksettava korvaus olisi rajoitettava alkutuotantoon (viljelijät). Maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavien yritysten osalta epäsuotuisten sääolojen riskiä on pidettävä tavanomaisena liiketoimintariskinä. Kun tällaisille yrityksille aiheutuu taloudellisia ongelmia epäsuotuisten sääolojen vuoksi, niitä voidaan tukea pelastamis- ja rakenneuudistustuella.

h) Käytäntönsä vastaisesti ja helpottaakseen nopeaa kriisinhallintaa komission olisi sallittava tukijärjestelmät, joissa ei edellytetä menetyksiä koskevien tietojen esittämistä etukäteen. Jäsenvaltiot olisi kuitenkin velvoitettava toimittamaan kyseistä epäsuotuisia sääoloja koskevat asianmukaiset asiakirjat vuosikertomuksissaan.

V.B.3.2. Toimintaperiaatteet

(126) Komissio katsoo epäsuotuisista sääoloista johtuvien menetysten vuoksi myönnettävän tuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [uuden poikkeusasetuksen 11 artiklassa] asetetut edellytykset.

(127) Jotta komissio voisi arvioida tällaisia tukijärjestelmiä, epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi toteutettavia tukitoimenpiteitä koskeviin ilmoituksiin olisi liitettävä asianmukaiset säätiedot. Nämä tiedot voidaan toimittaa myös jälkikäteen vuosikertomusten yhteydessä [uuden poikkeusasetuksen 20 artiklan 3 kohdan] viimeisessä virkkeessä asetettujen vaatimusten mukaisesti.

(128) Komissio hyväksyy vaihtoehtoiset tavanomaisen tuotannon laskentaperusteet, esimerkiksi alueelliset viitearvot, jos se katsoo, että ne ovat edustavia eivätkä perustu epätavallisen suuriin satoihin. Jos epäsuotuisat sääolot ovat kuitenkin vaikuttaneet laajalla alueella samalla tavoin, tukimaksut voivat perustua keskimääräisiin menetyksiin, jos ne ovat edustavia eivätkä johda huomattaviin ylikorvauksiin yhdenkään tuensaajan osalta.

(129) Tämän alakohdan mukaista tukea voidaan maksaa ainoastaan viljelijälle tai vaihtoehtoisesti tuottajaorganisaatiolle, jonka jäsen viljelijä on. Tuen määrä ei saa ylittää viljelijälle aiheutunutta tosiasiallista vahinkoa.

(130) Komissio poikkeaa [uuden poikkeusasetuksen 11 artiklan 8 kohdassa] asetetuista edellytyksistä 1. tammikuuta 2010 jälkeen aiheutuneiden menetysten osalta vain, jos jäsenvaltio pystyy vakuuttavasti osoittamaan, että huolimatta kaikista kohtuullisista ponnisteluista kyseisessä jäsenvaltiossa tai kyseisellä alueella ei vahingon syntymisen aikaan ollut saatavilla kohtuuhintaista vakuutusta tilastollisesti yleisimpien sääoloihin liittyvien riskien kattamiseksi.

V.B.4. *Eläin- ja kasvitautien torjuntaan tarkoitettu tuki*

(131) Tätä alakohtaa sovelletaan ainoastaan alkutuottajille (viljelijät) myönnettyyn tukeen. Eläintaudeista yhteisössä maksettavia korvauksia koskevan, vielä kesken olevan laajan arvioinnin ja uudelleentarkastelun perusteella asiaa koskevaa alakohtaa tarkistetaan heti, kun arviointi on saatu päätökseen.

V.B.4.1. Analyysi

(132) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Jos viljelijä menettää karjaa eläintaudin vuoksi tai viljelijän sato vahingoittuu kasvitaudin vuoksi, aiheutunutta vahinkoa ei yleensä pidetä perustamissopimuksessa tarkoitettuna luonnonmullistuksena eikä poikkeuksellisena tapahtumana. Tällaisissa tapauksissa komissio voi hyväksyä menetysten korvaamiseksi maksettavat tuet ja uusien menetysten estämiseksi maksettavat tuet vain perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti. Mainitussa alakohdassa määrätään, että yhteismarkkinoille

soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

b) Edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti komissio katsoo, että tuen maksaminen viljelijöille eläin- tai kasvitautien aiheuttamien menetysten korvaamiseksi voidaan hyväksyä vain osana yhteisön, jäsenvaltion tai alueen tasolla toteutettavaa asianmukaista ohjelmaa, jonka tarkoituksena on kyseisen taudin ennaltaehkäisy, valvonta tai hävittäminen. Tuet, joilla viljelijöille korvataan pelkästään aiheutuneet menetykset ilman, että ongelman syiden korjaamiseksi ryhdyttäisiin mihinkään toimenpiteisiin, on katsottava puhtaiksi toimintatuiksi, jotka eivät sovellu yhteismarkkinoille. Tästä syystä komissio vaatii, että yhteisön tai jäsenvaltioiden tasolla on oltava lakien, asetusten tai hallinnollisten toimenpiteiden muodossa vahvistetut säännökset, joiden perusteella toimivaltaiset kansalliset viranomaiset puuttuvat kyseiseen ongelmaan joko toteuttamalla toimia taudin hävittämiseksi kokonaan erityisesti pakollisin toimenpitein, joiden perusteella voidaan maksaa korvauksia, tai alkuvaiheessa perustamalla varojärjestelmän, joka yhdistetään tarvittaessa tukeen, jonka tavoitteena on kannustaa yksittäisiä kansalaisia osallistumaan vapaaehtoisesti ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin ([31]). Näin ollen tukitoimenpiteitä voidaan soveltaa vain sellaisiin tauteihin, joihin viranomaisten on puututtava, mutta ei toimenpiteisiin, joista viljelijöiden on kohtuuden nimessä vastattava itse.

c) Tukitoimenpiteiden tavoitteiden olisi oltava

i) ennalta ehkäiseviä siten, että niihin liittyy seulontatoimia tai analyysejä, tautia mahdollisesti levittävien tuholaisten torjuntaa, eläinten ennalta ehkäiseviä rokotuksia tai viljelmien käsittelemistä ja karjan ennalta ehkäiseviä teurastuksia tai viljelmien hävittämistä; taikka

ii) korvaavia silloin, kun taudin saastuttama karja teurastetaan tai viljelmät hävitetään viranomaisten määräyksestä tai suosituksesta tai karja kuolee toimivaltaisten viranomaisten suosituksesta tai määräyksestä toteutettujen rokotusten tai muiden toimenpiteiden seurauksena; taikka

iii) yhdistettyjä siten, että taudista aiheutuneet menetykset korvaavan tukijärjestelmän edellytykseksi asetetaan tuensaajan sitoutuminen toteuttamaan tulevaisuudessa viranomaisten määräämät asianmukaiset ennalta ehkäisevät toimenpiteet.

([31]) Jos eläin- tai kasvitaudin puhkeamisen osoitetaan johtuneen epäsuotuisista sääoloista, komissio arvioi tukitoimenpidettä V. B.3 kohdan mukaisesti eikä siihen sovelleta näitä vaatimuksia.

d) Riskinhallinnan parantamiseksi huomioon olisi otettava se, onko viljelijän toiminta (esim. tuotantomenetelmän valinta) lisännyt tautiriskiä.

e) Kuten aiemminkin eläin- ja kasvitautien vuoksi maksettava korvaus olisi rajoitettava alkutuotantoon (viljelijöihin). Maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavien yritysten osalta tautien vaikutusta niiden liiketoimintaan on pidettävä tavanomaisena liiketoimintariskinä. Kun tällaisille yrityksille aiheutuu taloudellisia ongelmia eläin- tai kasvitautien vaikutuksen vuoksi, niitä voidaan tukea pelastamis- ja rakenneuudistustuella. Jalostusta ja kaupanpitämistä harjoittaville maatalousalan yrityksille on myös voitu myöntää lisätukea sen jälkeen, kun ne sisällytettiin muut kuin maatalousyritykset kattavaan vähämerkityksistä tukea koskevaan asetukseen, jonka mukaan yhdelle yritykselle voidaan myöntää tukea enintään 200 000 euroa kolmen verovuoden aikana.

f) TSE:tä (tarttuva spongiforminen enkefalopatia) koskevien testien tekemistä koskevan tuen osalta on otettu huomioon seuraavat näkökohdat:

i) Testien tarkoituksena on estää ihmisen terveyden suojelun kannalta erityisen merkittävän TSE-taudin leviäminen.

ii) Eritasoisten valtiontukien myöntäminen uhkaa vääristää kilpailua ainakin teurasnautojen osalta. Useimmat jäsenvaltiot myöntävät nykyisin kuitenkin jonkinlaista valtiontukea. TSE-testien hinnat vaihtelevat yhä jäsenvaltioiden välillä. Jotta pienennettäisiin ihmisravinnoksi teurastettujen nautojen TSE-testaukseen myönnettävän valtiontuen mahdollisesti aiheuttamaa kilpailun vääristymisen riskiä ja kannustettaisiin edullisten testien kehittämiseksi tehtävää tutkimusta, tuki olisi rajoitettava 40 euroon, joka on nykyisin edullisimmaksi arvioitu hinta yhteisössä.

iii) Jos viljelijät joutuvat maksamaan kuolleiden eläinten testauskustannukset, on olemassa vaara, että jotkut heistä yrittävät välttää tarkastukset hävittämällä ruhoja sääntöjenvastaisesti, mikä vähentää tilastotietojen luotettavuutta ja aiheuttaa terveysriskejä.

iv) Vähempiarvoisten eläinten, kuten lampaiden ja vuohien, TSE-testien kustannukset saattavat ylittää eläimen arvon. Testien maksattaminen omistajilla saattaa aiheuttaa sen, että eläimiä pidetään kaupan ilman testaamista, mikä sekin heikentää tietojen saatavuutta.

v) Riski siitä, että valtiontukien myöntäminen aiheuttaisi kilpailun vääristymistä, näyttäisi olevan kuolleiden ja vähempiarvoisten eläinten osalta pienempi kuin teurasnautojen osalta.

g) Kuolleita eläimiä koskevan tuen osalta huomioon on otettu seuraavat näkökohdat:

i) Kuolleet eläimet ovat tavanomainen osa elävien eläinten kasvatusta ja kuuluvat näin ollen tavanomaisiin tuotantokustannuksiin.

ii) Saastuttaja maksaa -periaatteen ([32]) mukaan päävastuu kuolleiden eläinten asianmukaisesta poistamisesta ja sen kustannuksista kuuluu tuottajille.

iii) Tuen myöntäminen jätteen hävittämiseen saattaa olla vastoin maatalouden alalla sovellettavaa periaatetta, jonka mukaan tukea olisi myönnettävä vain toimintaan, joka ylittää hyvän maatalouskäytännön. Yhteisön lainsäädännössä, joka on osa hyvää maatalouskäytäntöä, edellytetään, että ruhot hävitetään asianmukaisesti.

iv) Kuolleiden eläinten poistamiskustannukset voivat olla korkeita, erityisesti kun joudutaan poistamaan painavia eläimiä kuten nautoja tai hevosia syrjäisiltä paikoilta.

v) On vaikeaa valvoa sitä, mitä viljelijät tekevät ruhoille. Vaarana on, että ruhot hävitetään sääntöjenvastaisesti, jolloin syntyy vakavia terveysriskejä.

vi) Jos ruhot on testattava TSE:n varalta, niiden valvomaton hävittäminen kustannusten välttämiseksi saattaa aiheuttaa lisähaittaa, kun eläimiä ei testata, vaikka juuri kyseiset eläimet olisi ehkä pitänyt testata luotettavien tilastotietojen saamiseksi TSE:stä.

vii) Kuolleiden eläinten poistamiseen myönnettävien valtiontukien aiheuttamaa kilpailun vääristymisen riskiä pidetään melko vähäisenä.

viii) Valtiontuen myöntäminen kuolleiden eläinten vuoksi olisi hyväksyttävä vain viljelijöille eikä esim. teurastamoille, koska niissä voidaan helpommin valvoa sitä, että ruhot poistetaan asianmukaisesti.

ix) Jos eläimet lopetetaan eläintaudin vuoksi viranomaisten määräyksestä, viljelijälle myönnettävää korvausta tarkastellaan ja se hyväksytään V.B.4 alakohdassa esitettyjen eläintauteihin liittyvää korvausta koskevien yleisten sääntöjen mukaisesti. TSE:n osalta tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2001 ([33]) 13 artiklan 4 kohdassa täsmennetään, että ”omistajille on viipymättä korvattava menetykset 12 artiklan 2 kohdan ja tämän artiklan 1 kohdan a ja c alakohdan nojalla lopetetuista eläimistä tai tuhotuista eläinperäisistä tuotteista aiheutuneet menetykset”.

h) Teurasjätettä koskevan tuen osalta huomioon on otettu seuraavat näkökohdat:

i) ’Teurasjätteellä’ tarkoitetaan mitä tahansa teurastamossa, leikkaamossa tai lihakaupassa syntyvää jätettä, varsinkin eläimistä saatavia sivutuotteita, jotka kuuluvat muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä 3 päivänä lokakuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1774/2002 ([34]) 1, 2 ja 3 luokkaan.

ii) Teurasjätteen poistaminen ja tuhoaminen on merkittävä kustannustekijä teurastamoille ja leikkaamoille (ja niiden asiakkaille, jos niitä veloitetaan siitä).

iii) Saastuttaja maksaa -periaatteen mukaan päävastuu jätteen asianmukaisesta poistamisesta ja sen kustannuksista kuuluu tuottajille.

iv) Valtiontuen myöntäminen siihen voi aiheuttaa vakavaa kilpailun vääristymistä.

v) Valvonta näyttää yleensä varmistavan sen, että teurasjäte käsitellään asianmukaisesti.

vi) Jäsenvaltiot ovat laajalti yhtä mieltä siitä, että teurasjätteen poistamiskustannukset kuuluvat niistä vastuussa olevien toimijoiden maksettaviksi.

vii) Sen vuoksi näyttää aiheelliselta jättää teurasjätteen hävittämiskustannukset tai muut teurastamoiden toimintakustannukset selkeästi valtiontuen ulkopuolelle. Teurasjätteiden hävittämiseen liittyviin investointeihin myönnettävää valtiontukea tarkastellaan investointitukeen sovellettavien asiaa koskevien sääntöjen mukaisesti.

([32]) EY:n perustamissopimuksen 174 artiklan 2 kohta. Valtiontuen osalta ks. erityisesti maatalousalan valtiontukia koskevien yhteisön suuntaviivojen 5 kohta sekä yhteisön suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle (EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3).

([33]) EYVL L 147, 31.5.2001, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1041/2006 (EUVL L 187, 8.7.2006, s. 10).

([34]) EYVL L 273, 10.10.2002, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 208/2006 (EUVL L , 8.2.2006, s. 25).

V.B.4.2. Toimintaperiaatteet

(133) Komissio katsoo eläin- ja kasvitautien torjumisen vuoksi myönnettävän valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [uuden poikkeusasetuksen 10 artiklassa] asetetut edellytykset.

(134) Komissio katsoo TSE-testien ja kuolleiden eläinten vuoksi myönnettävän valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [uuden poikkeusasetuksen 16 artiklassa] asetetut edellytykset.

(135) Kuolleiden eläinten ja teurasjätteen osalta komissio ei salli seuraavanlaisen valtiontuen myöntämistä:

a) kuolleita eläimiä koskeva tuki jalostuksen ja kaupan pitämisen alalla toimiville toimijoille;

b) tuki näiden suuntaviivojen voimaantulon jälkeen tuotetun teurasjätteen hävittämiskustannuksiin.

(136) Jos tuki myönnetään yhteisön ja/tai jäsenvaltion ja/tai alueellisen tukijärjestelmän mukaisesti, komissio vaatii todisteet siitä, että eri tukijärjestelmiä yhdistämällä ei ole mahdollista saada liikaa korvauksia. Jos yhteisön tuki on hyväksytty, on annettava asiaa koskevan komission päätöksen päiväys ja viitetiedot.

(137) Komissio sallii tällaisen valtiontuen myöntämisen vain viljelijöille.

V.B.5. *Vakuutusmaksujen suorittamiseen myönnettävä tuki*

(138) Tätä alakohtaa sovelletaan ainoastaan alkutuottajiin (viljelijät).

V.B.5.1. Analyysi

(139) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Vakuutus on monissa tapauksissa hyvän riskin- ja kriisinhallinnan erittäin tärkeä väline. Tästä syystä ja viljelijöiden vähäisten rahoitusmahdollisuuksien yleisyyden vuoksi komissio suhtautuu myönteisesti alkutuotannon (viljelijät) vakuutuksia varten myönnettävään valtiontukeen.

b) Suurten yritysten sekä maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitoa harjoittavien yritysten pitäisi pystyä rahoittamaan itse vakuutusmaksunsa. Tällaisille yrityksille ei saisi myöntää valtiontukea vakuutusmaksuja varten.

c) Kokemus on osoittanut, ettei velvoite yhdistää eläin- ja kasvitauteja koskeva vakuutus katastrofeja ja vastaavia tapahtumia koskevaan vakuutukseen ole välttämätön. Jäsenvaltioiden olisi myös sallittava julkisen tuen myöntäminen yksistään eläin- ja kasvitauteihin. Katettuihin riskeihin perustuva eriyttäminen enimmäistukiintensiteetin mukaan olisi kuitenkin säilytettävä.

V.B.5.2. Toimintaperiaatteet

(140) Komissio katsoo vakuutusmaksujen korvaamiseen myönnettävän valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki [uuden poikkeusasetuksen 12 artiklassa] asetetut edellytykset.

(141) Komissio tutkii tapauskohtaisesti muut tukitoimenpiteet, jotka liittyvät luonnonmullistusten ja poikkeuksellisten tapahtumien varalta otettuihin vakuutuksiin, erityisesti jälleenvakuutusjärjestelmät ja muut tukitoimenpiteet, joilla erityisen riskialttiiden alueiden tuottajia tuetaan.

(142) Komissio ei salli valtiontuen myöntämistä vakuutusmaksuja varten suurille yrityksille eikä maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille.

V.C. **Tuotannon, jalostuksen ja kaupan pitämisen kapasiteetin poistamiseen tarkoitettu tuki**

V.C.1. *Analyysi*

(143) Komissio suhtautuu myönteisesti maatalousalan kapasiteetin poistamiseen liittyviin tukijärjestelmiin, jos ne ovat tuotantokapasiteetin vähentämiseen tähtäävien muiden yhteisön järjestelyjen mukaisia ja täyttävät erityisesti seuraavat edellytykset:

a) tuesta on oltava yleisesti hyötyä kyseisellä alalla;

b) tuensaajalta edellytetään vastasuoritusta;

c) mahdollisuus, että tukea käytetään pelastamiseen ja rakennemuutokseen, on poissuljettava;

d) pääoma-arvon tai tulevien tulojen menetyksestä ei saa maksaa liikaa korvauksia.

V.C.2. *Toimintaperiaatteet*

(144) Komissio katsoo kapasiteetin poistamiseen tarkoitetun tuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää seuraavat edellytykset:

a) On osoitettava, että tuesta on hyötyä koko alalla. Jos ylikapasiteettia ei ole ja on selvää, että kaikkien sovellettavien vaatimusten mukaisen kapasiteetin, jota ei muutoin poistettaisi, poistaminen johtuu eläinten tai

ihmisten terveyteen, hygieniaan tai ympäristöön liittyvistä syistä (kuten kokonaiseläintiheyden vähentäminen), on tämä edellytys täyttynyt.

b) Muissa tapauksissa tukea olisi myönnettävä vain tuotantokapasiteetin poistamiseen aloilla, joilla on selvää ylikapasiteettia alueellisella tai kansallisella tasolla. Tällaisessa tapauksessa on kohtuullista olettaa, että markkinavoimat saavat lopulta aikaan tarvittavat rakenneuudistukset. Näin ollen kapasiteetin vähentämiseen tarkoitettu tuki voidaan hyväksyä vain, jos se kuuluu alalla toteutettavaan rakenneuudistusohjelmaan, jonka tavoitteet ja toteutusaikataulu on määritetty. Komissio ei hyväksy tukijärjestelmiä, joiden kestoa ei ole rajoitettu, sillä kokemuksen perusteella ne saattavat lykätä tarvittavien muutosten tekemistä.

c) Jotta vaikutukset ilmenisivät markkinoilla nopeasti, ylikapasiteetin vähentämiseen tarkoitettujen järjestelmien kesto olisi yleensä rajoitettava enintään kuuteen kuukauteen osallistumishakemusten jättämisen osalta ja tämän jälkeen 12 kuukauteen kapasiteetin varsinaisen poistamisen osalta.

d) Komissiolla on oikeus asettaa ehtoja tuen myöntämiselle.

e) Tukea ei saa maksaa, jos se vaikuttaa yhteisten markkinajärjestelyjen mekanismeihin. Sellaisille aloille tarkoitetut tukijärjestelmät, joihin sovelletaan tuotantorajoituksia tai kiintiöitä, arvioidaan tapauskohtaisesti.

f) Tuensaajalta edellytetään riittävää vastasuoritusta. Vastasuoritus sisältää tavallisesti lopullisen ja peruuttamattoman päätöksen kyseisen tuotantokapasiteetin hävittämisestä tai poistamisesta peruuttamattomasti. Tämä merkitsee joko kyseisen yrityksen kapasiteetin täydellistä poistamista tai tietyn tuotantopaikan sulkemista, kun kyseessä on yritys, joka toimii useammassa tuotantopaikassa. Tuensaajan on annettava oikeudellisesti pätevät sitoumukset siitä, että kapasiteetin poistaminen on lopullista ja peruuttamatonta ja ettei tuensaaja käynnistä samaa toimintaa muualla. Näiden sitoumusten on oltava myös kyseisen laitoksen mahdollisia tulevia ostajia sitovia.

g) Kapasiteetin poistamista koskeviin järjestelmiin voidaan hyväksyä ainoastaan viljelijät, jotka ovat tosiasiallisesti harjoittaneet tuotantoa, ja tuotantokapasiteetti, joka on tosiasiallisesti ollut jatkuvassa käytössä viiden vuoden ajan ennen kapasiteetin poistamista. Jos kuitenkin tuotantokapasiteetti on jo poistettu lopullisesti tai tällainen poisto näyttää väistämättömältä, tuensaaja ei anna vastasuoritusta eikä tukea voida maksaa.

h) Eroosion ja muiden kielteisten ympäristövaikutusten välttämiseksi avoin viljelymaa ja tuotannosta poistetut hedelmätarhat on periaatteessa metsitettävä siten, että varmistetaan kielteisten ympäristövaikutusten välttäminen. Vaihtoehtoisesti avoin viljelymaa tai hedelmätarhat voidaan ottaa uudelleen käyttöön 15 vuoden kuluttua kapasiteetin tosiasiallisesta poistamisesta. Siihen asti tällainen viljelymaa tai hedelmätarhat on säilytettävä viljelyn ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa asetuksen (EY) N:o 1782/2003 5 artiklan ja asianmukaisten soveltamissääntöjen mukaisesti. Suljettaessa laitoksia ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi 24 päivänä syyskuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/61/ETY ([35]) mukaisesti on noudatettava kyseisen direktiivin 3 artiklaa, jonka mukaan on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta pilaantumisvaara vältettäisiin ja tuotantoalue saatettaisiin tyydyttävään tilaan.

i) Sen varmistamiseksi, että myönnetty julkinen tuki vaikuttaa mahdollisimman paljon olemassa olevaan tuotantokapasiteettiin, jäsenvaltion on taattava, että tukikelpoisia ovat ainoastaan pakolliset vähimmäisvaatimukset täyttävät yritykset ja että yritykset, jotka eivät täytä näitä vaatimuksia ja joiden pitäisi lopettaa tuotantonsa joka tapauksessa, suljetaan tuen ulkopuolelle.

j) On voitava varmistaa, ettei tukea myönnetä vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja niiden rakennemuutokseen. Tästä syystä taloudellisissa vaikeuksissa olevien tuensaajien hakema tuki on arvioitava vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen mukaisesti.

k) Kyseisen alan kaikilla taloudellisilla toimijoilla on oltava yhtäläiset mahdollisuudet turvautua järjestelmään. Mahdollisimman suuren vaikutuksen aikaansaamiseksi jäsenvaltion olisi käytettävä avoimia kiinnostuksenilmaisupyyntöjä, joihin kaikkia asiasta kiinnostuneita tuottajia pyydetään osallistumaan. Samaan aikaan järjestelmä olisi organisoitava siten, ettei se edellytä tai helpota kilpailunvastaisia sopimuksia tai yhdenmukaistettuja menettelytapoja kyseisten yritysten välillä.

l) Tuen määrä on rajattava tiukasti omaisuuden arvonalennuksen, joka perustuu omaisuuden käypään myyntihintaan, korvaamiseen ja kannustinpalkkioon, joka saa olla enintään 20 prosenttia omaisuuden arvosta. Korvausta voidaan myöntää myös tuotantokapasiteetin poistamisesta aiheutuvista kustannuksista ja metsitys-

([35]) EYVL L 257, 10.10.1996, s. 26. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 166/2006 (EUVL L 33, 4.2.2006, s. 1).

kustannuksista. Tukea voidaan myös myöntää järjestelmän soveltamisesta aiheutuvien pakollisten sosiaaliturvamaksujen korvaamiseksi.

m) Koska näiden tukitoimenpiteiden tavoitteena on kyseisen alan rakenteen uudistaminen, mikä koituu lopulta alalla edelleen aktiivisesti toimivien taloudellisten toimijoiden eduksi, sekä kilpailun edellytysten mahdollisen vääristymisriskin ja liian suurten korvausten maksamisvaaran vähentäminen, komissio katsoo, että vähintään puolet näistä tuista aiheutuvista kustannuksista olisi saatava kyseiseltä alalta. Tämä tarkoittaa sitä, että alan on maksettava käteisellä vähintään 50 prosenttia järjestelmän täytäntöönpanosta aiheutuvista tosiasiallisista julkisista menoista. Tätä vaatimusta ei sovelleta, jos kapasiteetin poistaminen johtuu terveyteen tai ympäristöön liittyvistä syistä.

n) Jos jäsenvaltio ottaa käyttöön kapasiteetin poistamista koskevan järjestelmän, sen on taattava, ettei se myönnä tukea uuden tuotantokapasiteetin luomiseksi kyseisellä alalla viiden vuoden kuluessa kapasiteetin poistamista koskevan ohjelman päättämisestä.

V.D. **Tuki vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja niiden rakenteiden uudistamiseksi**

(145) Vaikeuksissa olevien maatalousalan yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettuja tukia arvioidaan vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtiontukea koskevien voimassa olevien yhteisön suuntaviivojen ([36]) mukaisesti.

VI. **MUUT TUET**

VI.A. **Työllisyystuet**

VI.A.1. *Analyysi*

(146) Vuodesta 2002 alkaen maatalousalan työpaikkojen luomiseen tarkoitetut tuet ovat kuuluneet Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta työllisyystukeen 12 päivänä joulukuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2204/2002 ([37]) soveltamisalaan. Asetuksessa vahvistetut säännöt muodostavat johdonmukaisen kehyksen tällaista tukea varten. Maatalousalaan rajoitettuun työllisyystukeen, joka täyttää mainitun asetuksen kaikki muut edellytykset, ei sovelleta poikkeusta. Maatalousalan ja erityisesti alkutuotannon erityispiirteiden vuoksi saattaa olla jäsenvaltioiden edun mukaista ottaa käyttöön työllisyyttä koskevia erityisiä tukijärjestelmiä maatalousalalla. Jos tällaiset tukijärjestelmät ovat avoimia koko maatalousalalle eivätkä ne rajoita tietyille tuotteille myönnettävää tukea, tuesta saatavat hyödyt ovat yhä suuremmat kuin tällaisesta lähestymistavasta aiheutuva kilpailun vääristymisen riski.

VI.A.2. *Toimintaperiaatteet*

(147) Komissio katsoo työllisyyttä varten maatalousalalla myönnettävän valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki asetuksen (EY) N:o 2204/2002 1 ja 2 artiklassa sekä 4–9 artiklassa asetut edellytykset. Maatalousalaan rajoitettu tuki sallitaan samoin edellytyksin.

VI.B. **Tutkimus- ja kehitystyöhön tarkoitettu tuki**

(148) Tutkimus- ja kehitystyöhön tarkoitettua maatalousalan tukea tarkastellaan yhteisön puitteissa tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtiontuelle ([38]) vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Puitteisiin sisältyy mahdollisuus myöntää lisätukea maatalousalan tutkimukselle.

VI.C. **Maatalousalan horisontaaliset tukivälineet**

(149) Epäselvyyksien välttämiseksi olisi korostettava, että edellä kuvattujen tukivälineiden ja sääntöjen lisäksi maatalousalalla sovelletaan erityisesti seuraavia sääntöjä, jotka koskevat tuen määritelmää ja sen katsomista perustamissopimuksen mukaiseksi:

a) Komission asetus (EY) N:o 68/2001, annettu 12 päivänä tammikuuta 2001, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta koulutustukeen ([39]).

b) Komission tiedonanto valtiontuesta ja riskipääomasta ([40]).

c) Komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta takauksina myönnettyihin valtiontukiin ([41]).

d) Julkisen palvelun velvoitteesta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevat yhteisön puitteet ([42]).

e) Komission päätös 2005/842/EY, tehty 28 päivänä marraskuuta 2005, EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen ([43]).

([36]) EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2.

([37]) EYVL L 337, 13.12.2002, s. 3. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1040/2006 (EUVL L 187, 8.7.2006, s. 8).

([38]) EYVL C 45, 17.2.1996, s. 5, sellaisena kuin ne ovat myöhemmin muutettuina niiden maatalousalalla soveltamisen osalta (EYVL C 48, 13.2.1998, s. 2). Puitteet korvataan uusilla puitteilla 1. tammikuuta 2007 alkaen.

([39]) EYVL L 10, 13.1.2001, s. 20. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1040/2006 (EUVL L 187, 8.7.2006, s. 8).

([40]) EYVL C 235, 21.8.2001, s. 3.

([41]) EYVL C 71, 11.3.2000, s. 14.

([42]) EUVL C 297, 29.11.2005, s. 4.

([43]) EUVL L 312, 29.11.2005, s. 67.

f) Komission direktiivi 80/723/ETY, annettu 25 päivänä kesäkuuta 1980, jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuudesta ([44]).

g) Komission tiedonanto julkisten viranomaisten tekemiin maa-alueita ja rakennuksia koskeviin kauppoihin sisältyvistä tuista ([45]).

h) Komission tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamisesta yritysten välittömään verotukseen ([46]).

i) EY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan [nykyisin 87 ja 88 artikla] soveltaminen julkisten viranomaisten osakeomistuksiin ([47]).

(150) Tarkistettaessa näitä tukivälineitä komissio aikoo edelleen sisällyttää maatalouden niihin, jollei maatalousalalla ole vakuuttavista syistä tarpeen säätää erityisestä kohtelusta.

(151) Sovellettaessa perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohtaa maatalousalalla olisi korostettava, että komission mielestä perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvia ja yhteisten markkinajärjestelyjen piiriin kuuluvia tuotteita tuottavia ja kaupan pitäviä yrityksiä ei voida pitää perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottavina yrityksinä ([48]).

VI.D. **Tuki maataloustuotteiden mainontaan**

VI.D.1. *Analyysi*

(152) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Tässä alakohdassa 'mainonnalla' tarkoitetaan mitä tahansa toimintaa, jonka tavoitteena on saada taloudelliset toimijat tai kuluttajat ostamaan mainonnan kohteena oleva tuote. Mainontaan kuuluu myös kaikki aineisto, joka jaetaan suoraan kuluttajille tässä tarkoituksessa mukaan luettuna kuluttajille suunnattu mainonta myymälöissä.

b) Toisaalta mainonnaksi ei katsota menekinedistämistoimintaa, kun se määritellään tieteellisen tiedon jakamiseksi suurelle yleisölle, messujen, näyttelyiden tai vastaavien tapahtumien järjestämiseksi ja niihin osallistumiseksi taikka markkinatutkimuksiksi. Kun näiden suuntaviivojen jonkin muun kohdan ja erityisesti IV.K alakohdan mukaisesti menot ovat oikeutettuja julkiseen tukeen, sovelletaan asiaa koskevan alakohdan säännöksiä. Tässä yhteydessä yritysten välistä tiedonvaihtoa, kilpailujen, näyttelyiden ja messujen järjestämistä ja niihin osallistumista koskevia toimia sekä tieteellisten tietojen ja laatujärjestelmiä koskevien tietojen jakamista ei katsota mainonnaksi vaan tekniseksi tueksi.

c) Elintarvikkeen (esim. hedelmän) etuja koskevan tietämyksen levittämistä, jonka tavoitteena ei ole saada kuluttajia ostamaan tuotetta, ei katsota mainonnaksi, koska se ei hyödytä suoraan tuottajia.

d) Yleensä tuottajien ja kauppiaiden oletetaan itse vastaavan mainonnasta aiheutuvista kustannuksista harjoittamansa taloudellisen toiminnan osana. Näin ollen jotta maataloustuotteiden mainontaan tarkoitettua tukea ei pidetä toimintatukena vaan yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti soveltuvana tukena, tuen ei tulisi muuttaa kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla ja tuen tulisi edistää tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehitystä.

e) Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä kuluttajat arvostavat pysyvästi korkealaatuisia tuotteita. Sellaisten laadunvalvontajärjestelmien mainonta, joiden tavoitteena on saavuttaa pysyvät ja korkealaatuiset standardit, todennäköisesti lisää kuluttajien luottamusta yhteisön maataloustuotantoon, kasvattaa maatilojen tuloja ja edistää näin koko alan kehitystä. Lisäksi laatutuotteilla on selkeitä erityisominaisuuksia, joita muilla samanlaisilla tuotteilla ei ole. Näiden ominaisuuksien mainonta ei johda kuluttajaa harhaan ja todennäköisesti edistää alan kehitystä. Sen sijaan, että tuki jaettaisiin aiempaan tapaan positiivisten kriteerien perusteella, se olisi suunnattava sellaisia laatutuotteita koskeviin mainoskampanjoihin, jotka määritellään asetuksen (EY) N:o 1698/2005 32 artiklan mukaisesti vahvistetut perusteet täyttäviksi tuotteiksi.

f) Tuotteiden alkuperään tehtävien viittausten osalta komissio on jo useiden vuosien ajan sallinut tietyntyyppisen tuen myöntämisen maataloustuotteiden mainontaan. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että hyvin usein tällaisten mainoskampanjoiden tavoitteena

([44]) EYVL L 195, 29.7.1980, s. 35. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2005/81/EY (EUVL L 312, 28.11.2005, s. 47).
([45]) EYVL C 209, 10.7.1997, s. 3.
([46]) EYVL C 384, 10.12.1998, s. 3.
([47]) Tiedote EY 9-1984.
([48]) Komission päätös 2000/628/EY, tehty 11 päivänä huhtikuuta 2000, Centrale Latte di Roma -yhtiölle myönnetystä tuesta, jonka Italia on toteuttanut (EYVL L 265, 19.19.2000, s. 26, 113–115 kohta).

on vahvistaa kotimaan kuluttajien mieltymyksiä kyseisen jäsenvaltion tuotteita kohtaan, minkä vuoksi tällainen tuki ei ole perustamissopimuksen mukaista.

g) Jos maataloustuotteella tai elintarvikkeella on maantieteellisen alkuperänsä vuoksi erityisiä ominaisuuksia, tuotteen tai elintarvikkeen tuottajan on mahdollista hakea kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen välityksellä tuotteen rekisteröimistä yhteisön tasolla suojatuksi alkuperänimitykseksi (SAN) tai suojatuksi maantieteelliseksi merkinnäksi (SMM) maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 20 päivänä maaliskuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006 ([49]) säännösten mukaisesti. Rekisteröinnin myöntäminen merkitsee, että yhteisö tunnustaa kyseisen tuotteen erityisominaisuuksien ja maantieteellisen alkuperän läheisen yhteyden. Tällöin yhteinen etu ei ole ristiriidassa sellaisen tuen myöntämisen kanssa, joka on tarkoitettu mainontaan, johon sisältyy viittauksia kyseisen tuotteen alkuperään, jos viittaukset alkuperään vastaavat täysin yhteisön rekisteröimiä viittauksia. Samalla tavoin suhtaudutaan muihinkin yhteisön lainsäädännön mukaisesti suojattuihin alkuperänimityksiin, kuten viinin yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1493/99 ([50]) 54–58 artiklan mukaisesti määritetyillä alueilla tuotettuihin viineihin.

h) Komissio on aiemmin sallinut julkisen tuen myöntämisen laatumerkkien käyttöönottoa varten. Tällainen tuki voisi siis olla perusteltua merkin alkuvaiheessa. Kokemus on osoittanut, että laatumerkillä myytävien tuotteiden, joiden alkuperään viitataan, mainontaan liittyvä tuki voidaan säilyttää niin kotimarkkinoilla kuin muidenkin jäsenvaltioiden markkinoilla edellyttäen, että viittaus alkuperään on viestissä toissijaisessa asemassa, sillä alkuperään tehtävän viittauksen toissijaisuuden pitäisi estää perustamissopimuksen 28 artiklan rikkominen.

i) Yhden tai useamman tietyn yrityksen tuotteiden mainontaan suoraan liittyvä valtiontuki aiheuttaa välittömän kilpailun vääristymisen riskin eikä edistä pysyvästi koko alan kehitystä. Näin ollen tällainen tuki olisi kiellettävä.

j) Jotta mainoskampanjoille voitaisiin myöntää valtiontukea, niiden on oltava kaikkiin yhteisössä toteutettaviin mainontatoimiin sovellettavien yleisten sääntöjen mukaisia. Tästä syystä kaikkien julkisista varoista rahoitettujen elintarvikkeiden mainoskampanjoiden on oltava myytäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden merkintöjä, esillepanoa ja mainontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY ([51]) 2 artiklan säännösten ja eri tuotteisiin (esim. viini, maitotuotteet, munat ja siipikarja) liittyvien merkintöjä koskevien erityissääntöjen mukaisia.

k) Kyseisen alan olisi välittömänä edunsaajana katettava vähintään 50 prosenttia mainoskampanjoista aiheutuvista kustannuksista.

l) Jos mainonta on kuitenkin yleisluonteista ja siitä on etua koko maatalousalalle, sallitaan enintään 100 prosentin tuki.

m) Ottaen huomioon vaikutukset, joita laajalla mainonnalla voi olla kilpailuun yhteisössä, on tarpeen vaatia, että mainontatoimet, myös nykyisiin tukijärjestelmiin kuuluvat toimet, ilmoitetaan komissiolle ennen kampanjan aloittamista.

n) Kolmansissa maissa tapahtuvaa mainontaa varten myönnettävä valtiontuki ei yleensä vaaranna sisämarkkinoiden toimintaa. Se voi kuitenkin vaikuttaa yritysten kilpailukykyyn varsinkin, jos mainontaa käytetään muiden jäsenvaltioiden yritysten vahingoksi.

o) Komissiolla on tähän mennessä vain vähän kokemuksia kolmansissa maissa tapahtuvaa mainontaa varten myönnetystä valtiontuesta. Tämän vuoksi on vaikea vahvistaa yksityiskohtaisia perusteita tällaisen valtiontuen arviointia varten. Arvioitaessa kolmansissa maissa tapahtuvaa mainontaa varten myönnettävää valtiontukea voitaisiin kuitenkin soveltaa maataloustuotteita koskevista tiedotus- ja myynninedistämistoimista kolmansissa maissa 14 päivänä joulukuuta 1999 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 2702/1999 ([52]), jossa vahvistetaan tällaista tukea koskeva sääntelykehys.

VI.D.2. *Toimintaperiaatteet*

(153) Yhteisössä toteutettavia mainoskampanjoita varten myönnetyn valtiontuen katsotaan olevan perustamissopimuksen mukaista, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) Mainoskampanja koskee laatutuotteita, jotka määritellään tuotteiksi, jotka täyttävät asetuksen (EY) N:o 1698/2005 32 artiklan mukaisesti vahvistettavat perusteet yhteisössä tunnustettujen nimitysten osalta (suojatut alkuperänimitykset (SAN), suojatut maantieteelliset merkinnät (SMM) tai muut alkuperämerkinnät, jotka

([49]) EUVL L 93, 31.3.2006, s. 12.

([50]) EYVL L 179, 14.7.1999, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2165/2005 (EUVL L 345, 28.12.2005, s. 1).

([51]) EYVL L 109, 6.5.2000, s. 29. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2003/89/EY (EUVL L 308, 25.11.2007, s. 15).

([52]) EYVL L 327, 21.12.1999, s. 7. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 2050/2004 (EUVL L 357, 2.12.2004, s. 3).

ovat yhteisön lainsäädännön mukaisesti suojattuja) tai kansallisten tai alueellisten laatumerkkien osalta.

b) Mainoskampanja ei koske yhden tai useamman tietyn yrityksen tuotteita.

c) Mainoskampanja on direktiivin 2000/13/EY 2 artiklan ja tarvittaessa merkintöjä koskevien erityissääntöjen mukainen (ks. 152 kohdan j alakohta).

(154) Kun mainoskampanja koskee yhteisössä tunnustettuja nimityksiä, voidaan viitata tuotteiden alkuperään edellyttäen, että viittaus alkuperään vastaa täysin yhteisön rekisteröimiä viittauksia.

(155) Kansallisten tai alueellisten laatumerkkien osalta tuotteiden alkuperä voidaan mainita toissijaisena viestinä. Arvioidessaan, onko alkuperä todella toissijainen viesti, komissio ottaa huomioon alkuperään viittaavan tekstin ja/tai tunnuksen (myös kuvien ja yleisesittelyn) yleisen osuuden ja tuotteen ainutlaatuisiin ominaisuuksiin (se osa viestistä, joka ei kohdistu alkuperään) viittaavan testin ja/tai tunnuksen osuuden.

(156) Suoran tuen määrä voi olla enintään 50 prosenttia. Jos ala maksaa millä tahansa tavalla vähintään 50 prosenttia kustannuksista, tuki voi olla jopa 100 prosenttia.

(157) Lisäksi mainontaa koskeva enintään 100 prosentin valtiontuki katsotaan perustamissopimuksen mukaiseksi, jos mainonta on yleisluonteista ja siitä on etua kaikille kyseisen tuotetyypin tuottajille. Tällaisessa mainonnassa ei saa mainita tuotteen alkuperää. Mainontaa voivat harjoittaa tuottajaryhmät tai muut organisaatiot niiden koosta riippumatta.

(158) Mainontatoimet, joiden vuotuinen talousarvio on yli viisi miljoonaa euroa, on ilmoitettava erikseen.

(159) Komissio tarkastelee perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista kolmansissa maissa toteutettavaa mainontaa varten myönnettävää valtiontukea ja sallii sen, jos se on asetuksessa (EY) N:o 2702/1999 vahvistettujen periaatteiden mukaista. Komissio ei pidä soveltuvana mainontaa koskevaa valtiontukea, joka

a) on myönnetty tietyille yrityksille;

b) voi vaarantaa toisesta jäsenvaltiosta tuotavien tuotteiden myynnin tai panettelee niitä.

VI.E. Tuettuina lyhytaikaisina lainoina myönnetty tuki

VI.E.1. *Analyysi*

(160) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Komissio on aiemmin sallinut valtiontuen myöntämisen lyhytaikaisia luottoja varten ([53]). Tällaiset kustannukset ovat selkeitä toimintakustannuksia, joista alan olisi vastattava itse samalla tavoin kuin kaikilla muillakin aloilla.

b) Tällaiset tukitoimenpiteet ovat lisäksi monimutkaistaneet valtiontukisääntöjä eivätkä ne kuvasta yleistä vaatimusta, jonka mukaan järjestelmää on yksinkertaistettava.

c) Vähämerkityksistä tukea koskevan säännön käyttöönoton ansiosta maatalousalalle on luotu yksinkertainen ja hajautettu järjestelmä, joka antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden myöntää tällaista tukea pienviljelijöille.

d) Komission ei pitäisi näin ollen enää sallia valtiontuen myöntämistä lyhytaikaisia luottoja varten.

VI.E.2. *Toimintaperiaatteet*

(161) Komissio ei katso lyhytaikaisia lainoja varten myönnetyn valtiontuen olevan perustamissopimuksen mukaista.

VI.F. Direktiivin 2003/96/EY mukaisiin verovapautuksiin liittyvä tuki

VI.F.1. *Analyysi*

(162) Mahdollisuus myöntää alennettuja verokantoja ja poikkeuksia maatalousalan verotuksessa on sisältynyt yhteisön valmisteverolainsäädäntöön vuodesta 1993 alkaen. Tähän mennessä ei ole vahvistettu selkeitä toimintaperiaatteita siitä, vastaavatko tällaiset toimenpiteet valtiontukisääntöjä. Energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27 päivänä lokakuuta 2003 annetussa nykyisessä neuvoston direktiivissä 2003/96/EY ([54]) jäsenvaltioille annetaan lupa soveltaa verovapautuksia, veronvähennyksiä, verojen eriyttämistä ja veronpalautuksia. Sen 26 artiklan 2 kohdassa todetaan seuraavaa: ”Sellaiset tässä direktiivissä tarkoitetut toimenpiteet kuin verovapautukset ja veronalennukset, verojen eriyttäminen ja veronpalautukset voivat olla valtion tukea, ja siitä on niissä tapauksissa ilmoitettava komissiolle perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti”.

([53]) Ks. valtiontukia koskeva komission tiedonanto: maataloudelle myönnetyt tuetut lyhytaikaiset lainat (”käyttöluotot”) (EYVL C 44, 16.2.1996, s. 2).

([54]) EUVL L 283, 31.10.2003, s. 51. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2004/75/EY (EUVL L 157, 30.4.2004, s. 100).

(163) Kyseiset toimenpiteet voivat todellakin olla valtiontukea seuraavista syistä: niitä voidaan katsoa rahoitettavan julkisista varoista, sillä soveltamalla tällaisia toimenpiteitä valtio menettää rahavaroja; jos tällaisia toimenpiteitä sovelletaan talouden tietyllä alalla, ne hyödyttävät tiettyjä yrityksiä tai tietyntyyppisiä tuotteita; ne voivat vääristää tai uhata vääristää kilpailua maatalouden kaltaisilla herkillä aloilla, joilla kauppavirrat ovat erittäin intensiivisiä.

(164) Jotta voidaan arvioida, ovatko tällaiset toimenpiteet perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisia, on vahvistettava asiaa koskevat säännöt.

(165) Direktiivin 2003/96/EY 8 artiklan mukaan sen liitteessä I olevassa taulukossa B vahvistettuja verotuksen vähimmäistasoja sovelletaan maataloudessa, puutarhaviljelyssä ja metsätaloudessa moottoripolttoaineena käytettäviin tuotteisiin.

(166) Direktiivin 2003/96/EY 15 artiklan 3 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat soveltaa nollaverotusta maataloudessa, puutarhaviljelyssä ja metsätaloudessa käytettäviin energiatuotteisiin ja sähköön. Lisäksi siinä säädetään, että neuvosto tarkastelee komission ehdotuksen pohjalta ennen 1. tammikuuta 2008, voidaanko nollaverotuksen soveltamisesta luopua.

(167) Komissio ottaa nämä säännökset huomioon laatiessaan sääntöjä valtiontuen soveltuvuudesta maatalousalan alkutuotantoon ja pyrkii samalla varmistamaan, ettei alalla sovelleta verojen eriyttämistä. Sovellettaessa direktiivin 2003/96/EY 8 artiklassa ja 15 artiklan 3 kohdassa säädettyä verotoimenpidettä tasapuolisesti koko maatalousalaan komissio katsoo, että toimenpide voi edistää alan kehitystä. Komissio on saanut tähän mennessä veronalennuksia koskevia ilmoituksia ainoastaan maatalouden alkutuotannossa käytettävien moottoripolttoaineiden osalta. Koska nämä alennukset perustuvat alkutuotannossa tosiasiallisesti käytetyn moottoripolttoaineen määriin (mikä käy ilmi viljelijöiden esittämistä laskuista) ja Euroopan unionin maatilat ovat pieniä (yli 60 prosentilla maatiloista on käytettävissä alle 5 hehtaaria maatalousmaata), komissio katsoo, ettei tämä toimenpide vääristä kilpailua. Näin ollen myös maatalouden alkutuotannossa käytettävää energiaa ja sähköä koskevien verovapautusten pitäisi olla melko pieniä, minkä vuoksi niiden ei pitäisi muuttaa kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

(168) On mahdollista, että maatalouden alkutuotannon alalla on voitu myöntää sääntöjenvastaista valtiontukea verovapautusten, veroalennusten, verojen eriyttämisen ja veronpalautusten muodossa direktiivin 2003/96/EY voimaantulon jälkeen. Jos tällainen tuki täyttää direktiivin asiaa koskevat säännökset eikä maataloudessa ole sovellettu verojen eriyttämistä, olisi sen katsottava olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista.

VI.F.2. *Toimintaperiaatteet*

(169) Direktiivin 2003/96/E liitteessä I olevassa taulukossa B vahvistettujen verotuksen vähimmäistasojen soveltamisen maatalouden alkutuotannossa moottoripolttoaineena käytettäviin tuotteisiin katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista edellyttäen, ettei maataloudessa sovelleta eriyttämistä.

(170) Nollaverotuksen soveltamisen maatalouden alkutuotannossa käytettäviin energiatuotteisiin ja sähköön katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista 31. joulukuuta 2007 tai mihin tahansa muuhun neuvoston päättämään ajankohtaan asti edellyttäen, ettei maataloudessa sovelleta eriyttämistä. Jos direktiiviä 2003/96/EY muutetaan, tätä säännöstä on tarkistettava vastaavasti.

(171) Jos neuvosto kumoaa mahdollisuuden soveltaa nollaverotusta maataloudessa käytettäviin energiatuotteisiin ja sähköön, direktiivin 2003/96/EY mukaisiin veronalennuksiin liittyvän valtiontuen katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, mikäli kyseinen alennus täyttää direktiivin kaikki asiaa koskevat säännökset eikä maataloudessa sovelleta verojen eriyttämistä.

(172) Direktiivin 2003/96/EY voimaantulon jälkeen myönnetyn sääntöjenvastaisen valtiontuen katsotaan olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää tämän kohdan kaikki asiaa koskevat säännökset eikä maataloudessa sovelleta verojen eriyttämistä.

VII METSÄALAN TUET

VII.A. **Johdanto**

(173) Yhteisössä ei ole erityisiä sääntöjä metsäalan (metsätalous ja -teollisuus) valtiontuesta ([55]). Kaikilla aloilla sovellettavien yhteisön valtiontukisääntöjen ja erityisesti tutkimus- ja kehitystyötä koskevien yhteisön puitteiden ([56]) ja vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen ([57]) ohella metsätalousalaan voidaan soveltaa myös kauppaan ja teollisuustuotantoon myönnettävää valtiontukea koskevia tiettyjä yhteisön välineitä ja erityisesti vuosille 2007–2013 vahvistettuja alueellisia valtiontukia koskevia suuntaviivoja ja ympäristönsuojeluun liittyvää valtiontukea koskevia yhteisön suuntaviivoja ([58]). Metsäala voi hyötyä myös teolliseen

([55]) Näissä suuntaviivoissa noudatetaan metsätaloutta koskevaa Eurostatin määritelmää (puuston viljely sekä villinä kasvavien metsätuotteiden keruu, mukaan luettuina vain vähän jalostusta edellyttävät tuotteet, kuten polttoaineena tai teollisuudessa käytettävä puutavara).

([56]) EYVL C 45, 17.2.1996, s. 5.

([57]) Katso alaviite 36.

([58]) Katso alaviite 19.

toimintaan sovellettavan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen ja asetuksen (EY) N:o 70/2001, jota ei sovelleta maataloustuotantoon, nojalla myönnettävästä tuesta. Edellä mainittujen sääntöjen ja välineiden lisäksi komission vakiintuneena käytäntönä on sallia metsien suojeluun, parantamiseen, kehittämiseen ja säilyttämiseen tarkoitettu valtiontuki metsäluonnon ekologisten ja suojaavien tehtävien sekä virkistyskäytön perusteella. Jotta varmistettaisiin tämän käytännön avoimuus ja voitaisiin määritellä sen soveltamisala suhteessa muihin valtiontukisääntöihin, on aiheellista vahvistaa toimintaperiaatteet, joita komissio soveltaa metsäalan valtiontukeen. Toimintaperiaatteita määritettäessä on myös tarpeen ottaa huomioon asetuksen (EY) N:o 1698/2005 mukainen metsätalousmaan kestävää käyttöä koskeviin toimenpiteisiin suunnattu tuki, jotta voidaan varmistaa, että metsäalan valtiontuki ja yhteisrahoitettava tuki muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden.

VII.B. **Analyysi**

(174) Tulevia toimintaperiaatteita määrittäessään komissio on ottanut huomioon erityisesti seuraavat näkökohdat:

a) Valtiontukea voidaan myöntää metsätalousalalle joko kaikilla aloilla tai kaupassa ja teollisuudessa sovellettavien yhteisön sääntöjen nojalla. Tämän kohdan säännökset eivät rajoita mahdollisuutta soveltaa kyseisiä sääntöjä, mutta niitä olisi sovellettava ainoastaan lisärahoituksena myönnettävään metsätalouden tukeen, jonka tavoitteena on edistää metsien ekologisia ja suojaavia tehtäviä ja virkistyskäyttöä sekä varmistaa johdonmukaisuus maataloustuotantoa ja maaseudun kehittämistä koskevan valtiontuen kanssa.

b) Tämän kohdan sääntöjä olisi sovellettava ainoastaan eläviin puihin ja niiden luonnolliseen elinympäristöön metsissä ja muilla metsämailla. Toimenpiteisiin kuuluvat myös metsien ekologisten ja suojaavien tehtävien säilyttämistä ja edistämistä koskevat toimenpiteet samoin kuin metsien virkistyskäytön ja niiden sosiaalisten ja kulttuuristen ulottuvuuksien edistämistä koskevat toimenpiteet. Sääntöjä ei saisi soveltaa valtiontukeen, joka koskee metsäteollisuutta tai puutavaran kuljetuksia taikka puun tai muiden metsävarojen jalostamista tuotteiksi tai sähköntuotantoa varten, sillä tuki tällaisiin toimintoihin myönnetään muiden yhteisön sääntöjen nojalla.

c) Komissio on perinteisesti hyväksynyt metsien säilyttämistä (puiden istuttaminen, kaataminen ja karsiminen sekä kaatuneiden puiden poistaminen, kasvinsuojelutoimet ja maanparannus) edistävistä toimenpiteistä aiheutuvia tukikelpoisia menoja varten enintään 100 prosenttia kattavan valtiontuen. Tällainen tuki olisi sallittava edelleen, jos jäsenvaltio pystyy osoittamaan, että toimenpiteet edistävät metsäpinta-alan kasvua pitkällä aikavälillä ja biodiversiteetin säilyttämistä tai kunnostamista, metsäekosysteemin terveyttä ja metsien suojaavaa tehtävää. Tuki olisi sallittava myös myrskyjen, tulipalojen, tulvien tai vastaavien tapahtumien vahingoittamien metsien kunnostamista varten. Tämän toimintaperiaatteen mukaisesti tukea ei saisi myöntää kaupallisesti kannattavaa hakkuuta tai hakkuun jälkeistä uudelleenistutusta varten ja istutusten, joilla ei ole osoitettu olevan ympäristöön tai virkistyskäyttöön liittyviä etuja, perustamista ja säilyttämistä varten.

d) Edellä kuvattua toimintaperiaatetta olisi niin ikään sovellettava edelleen metsien virkistyskäyttöä edistäviin toimenpiteisiin, joihin sisältyy metsien monipuolisen käytön (kävijäinfrastruktuurit, metsätiet ja metsiä koskeva yleinen tiedotusmateriaali) eduista tiedottaminen. Tällaisen tuen myöntämisen edellytyksenä on se, että tukikelpoiset metsäalueet ja -infrastruktuurit ovat virkistystarkoituksessa kaikkien kävijöiden ilmaiseksi käytettävissä ja että tiedostusmateriaaliin sisältyy ainoastaan metsiä koskevia yleisiä tietoja eikä tuotteita tai tuottajia mainosteta millään tavoin.

e) Aiemmin komissio on sallinut maataloutta koskevien suuntaviivojen perusteella tuen myöntämisen metsänomistajien ja metsätyöläisten koulutukseen. Koska metsänomistajat ovat monesti samalla myös maataloustuottajia ja heille tarjottava koulutus ja neuvonta koskee todennäköisesti niin maataloutta kuin metsätaloutta koskevaa osuutta heidän yrityksessään, olisi maatalousalan koulutus- ja neuvontatukea koskevia sääntöjä sovellettava myös metsätalouteen. Tätä periaatetta olisi sovellettava myös metsäalan järjestöille myönnettävään tukeen, sillä komissio on aiemmin sallinut tällaisen tuen myöntämisen maatalousalan suuntaviivojen perusteella, sekä metsätalousalan pilotti- ja esittelyhankkeisiin ja metsätalousmaan hankintaan myönnettävään tukeen.

f) Jotta metsätalousalan valtiontukisäännöt olisivat johdonmukaisia maaseudun kehittämispolitiikkojen kanssa, olisi asetuksen (EY) N:o 1698/2005 43–49 artiklassa asetetut edellytykset täyttävä metsätaloustoimenpiteiden tuki sallittava tämän kohdan nojalla.

VII.C. **Metsätalousalaa koskevat toimintaperiaatteet**

(175) Metsien säilyttämisen ja parantamisen edistämiseksi sekä niiden ekologisten ja suojaavien tehtävien ja virkistyskäytön edistämiseksi komissio katsoo, että enintään 100-prosenttinen valtiontuki on perustamissopimuksen

87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista seuraavien tukikelpoisten menojen osalta, kun jäsenvaltio pystyy osoittamaan, että kyseiset toimenpiteet edistävät välittömästi metsien ekologisen ja suojaavan tehtävän ja virkistyskäytön, biodiversiteetin ja metsäekosysteemin terveyden säilyttämistä tai kunnostamista:

a) Puiden ja muun kasvillisuuden istuttaminen, karsiminen, harventaminen ja kaataminen olemassa olevissa metsissä, kaatuneiden puiden poistaminen ja ilmansaasteiden, eläinten, myrskyjen, tulipalojen, tulvien tai vastaavien tapahtumien vahingoittamien metsien kunnostaminen sekä tällaisten toimenpiteiden suunnittelukustannukset, jos toimenpiteiden ensisijaisena tavoitteena on edistää metsäekosysteemin ja biodiversiteetin tai perinteisen maiseman säilyttämistä tai kunnostamista. Tukea ei kuitenkaan saa myöntää hakkuuseen, jonka päätarkoituksena on kaupallisesti kannattava puunajo, tai uudelleenistutukseen korvattaessa kaadetut puut vastaavilla puilla. Tukea saa myöntää metsittämiseen, toimenpiteiden suunnittelukustannukset mukaan luettuina, metsäpinta-alan kasvattamiseksi, biodiversiteetin edistämiseksi, virkistyskäyttöön tarkoitettujen metsäalueiden luomiseksi, eroosion ja aavikoitumisen torjumiseksi tai metsien suojaavaa tehtävää vastaavien tehtävien edistämiseksi. Tukea metsäpinta-alan kasvattamiseksi voidaan myöntää ainoastaan ympäristöön liittyvistä todistettavissa olevista syistä (esimerkiksi nykyinen vähäinen metsäpinta-ala tai yhtenäisten metsäalueiden luominen). Tukea ei saa myöntää metsitykseen, joka tapahtuu lajien lyhytkiertoviljelyllä. Liikkumisen virkistyskäyttöön tarkoitetuilla metsäalueilla on oltava ilmaista. Pääsyä voidaan rajoittaa, jos se on tarpeen arkojen alueiden suojaamiseksi.

b) Metsien maaperän laadun säilyttäminen ja parantaminen sekä tasapainoisen ja terveen puuston kasvun varmistaminen. Toimenpiteisiin voi sisältyä maanparannus lannoittamalla tai muilla käsittelyillä maaperän luonnollisen tasapainon säilyttämiseksi, liian tiheän kasvillisuuden harventaminen sekä riittävän vedensitomiskyvyn ja asianmukaisen kuivatuksen varmistaminen. Tuki voi kattaa tällaisten toimenpiteiden suunnittelukustannukset. Toimenpiteet eivät saa johtaa biodiversiteetin vähentymiseen, ravinteiden huuhtoutumiseen tai vaikuttaa kielteisesti veden luonnollisiin ekosysteemeihin tai veden suoja-alueisiin.

c) Tuholaisten, niiden aiheuttamisen vahinkojen ja puutautien ehkäiseminen, hävittäminen ja käsitteleminen, eläinten aiheuttamien vahinkojen ehkäiseminen ja käsitteleminen sekä metsäpalojen ehkäisemistä koskevat kohdennetut toimenpiteet, teiden ja muiden infrastruktuurien rakentaminen ja ylläpitäminen mukaan luettuina. Tukikelpoisiin menoihin voi sisältyä ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä ja hoitotoimenpiteitä, maan muokkaaminen uudelleenistutuksia varten mukaan luettuna, sekä toimenpiteitä toteutettaessa käytettäviä tuotteita, välineitä ja materiaaleja. Tukea myönnettäessä etusijalle olisi asetettava biologiset ja mekaaniset torjunta- ja hoitokeinot, jollei voida osoittaa, että tällaiset keinot eivät ole riittäviä kyseisen taudin tai tuholaisen torjunnassa. Tukea voidaan myöntää menetetyn kannan ja enintään tuhoutuneen kannan arvoa vastaavien uudelleenistutusmenojen korvaamista varten, kun kyseistä tautia tai tuholaista torjutaan viranomaisten määräyksestä tai kanta on eläinten tuhoama. Kasvunmenetyksen markkina-arvoa laskettaessa voidaan ottaa huomioon tuhoutuneen kannan potentiaalinen kasvu tavanomaiseen kaatoikään asti.

d) Luonnonpolkujen, maisematekijöiden ja maiseman ominaispiirteiden sekä eläinten luonnollisen elinympäristön kunnostaminen ja säilyttäminen, suunnittelukustannukset mukaan luettuina.

e) Metsäteiden, kävijöille tarkoitettujen infrastruktuurien, kuten erityistarpeita omaavien henkilöiden palvelujen, opasteiden, näköalatasanteiden ja vastaavien rakennelmien rakentaminen, parantaminen ja säilyttäminen suunnittelukustannukset mukaan luettuina, kun yleisö saa virkistystarkoituksessa käydä metsissä ja käyttää infrastruktuureja ilmaiseksi. Pääsyä metsiin ja infrastruktuurin käyttöä voidaan rajoittaa, jos se on tarpeen arkojen alueiden suojaamiseksi tai infrastruktuurien asianmukaisen ja turvallisen käytön varmistamiseksi.

f) Kustannukset, jotka aiheutuvat metsiä koskevan tietämyksen levittämisessä käytetyistä tiedotusmateriaaleista ja -toimista, kuten seminaareista, PR-tilaisuuksista ja tiedottamisesta painetuissa ja sähköisissä viestimissä. Tukea saaviin toimiin ja materiaaleihin ei saa sisältyä viittauksia tiettyihin tuotteisiin tai tuottajiin eikä niillä saa edistää kotimaisten tuotteiden menekkiä.

g) Luonnonsuojelualueena käytetyn tai käytettävän metsämaan ostamisesta aiheutuvat kustannukset. Kyseistä metsämaata on käytettävä kokonaisuudessaan ja pysyvästi luonnonsuojelutarkoituksessa lakisääteisen tai sopimukseen perustuvan velvoitteen mukaisesti.

(176) Komissio katsoo maatalousmaan tai muun kuin maatalousmaan metsittämiseen, peltometsätalousjärjestelmien käyttöönottoon maatalousmaalla, Natura 2000 -tukiin, metsätalouden ympäristötukiin sekä metsätalouden tuottokyvyn palauttamiseen ja ennalta ehkäisevien toimien ja tuottamattomien investointien käyttöönottamiseen myönnettävän valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää asetuksen (EY) N:o 1698/2005 43–49 artiklassa asetetut edellytykset eikä ylitä siinä vahvistettuja enimmäisintensiteettejä.

(177) Komissio sallii valtiontuen myöntämisen lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin, jotka johtuvat asiaa koskevat pakolliset vaatimukset ylittävien ympäristöystävällisten metsäteknologioiden käytöstä, jos metsänomistaja tekee tällaisten teknologian käyttöä koskevan vapaaehtoisen sitoumuksen ja sitoumus täyttää asetuksen (EY) N:o 1698/2995 47 artiklassa asetetut edellytykset. Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 liitteessä vahvistetut määrät ylittävän tuen katsotaan periaatteessa olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista vain, jos tuki on myönnetty todistettavissa oleviin lisäkustannuksiin ja/tai tulonmenetyksiin asianmukaisesti perustellut erityisolosuhteet huomioon ottaen poikkeustapauksissa sellaisten sitoumusten yhteydessä, joiden huomattava positiivinen vaikutus ympäristöön voidaan osoittaa.

(178) Komissio katsoo metsämaan ostoa koskevan valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos tuki-intensiteetti ei ylitä [ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklassa] maatalousmaan ostoa varten vahvistettua tuki-intensiteettiä.

(179) Komissio katsoo metsänomistajien ja metsätyöläisten koulutukseen ja kolmansien osapuolten antamaan neuvontaan, elinkeinosuunnitelmien, metsänhoitosuunnitelmien ja toteutettavuustutkimusten laatiminen mukaan luettuna, sekä kilpailuihin, näyttelyihin ja messuille osallistumiseen myönnettävän valtiontuen olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää [uuden poikkeusasetuksen 15 artiklassa] asetetut edellytykset.

(180) Komissio sallii valtiontuen myöntämisen metsäalan järjestöjen perustamista varten, jos tuki täyttää [uuden poikkeusasetuksen 9 artiklassa] asetut vaatimukset.

(181) Komissio sallii valtiontuen, jota myönnetään uusien tekniikoiden tunnetuksi tekemistä koskeviin toimiin, kuten pienimuotoisiin pilotti- tai esittelyhankkeisiin, jos tuki vastaa näiden suuntaviivojen 107 kohdassa asetettuja edellytyksiä.

(182) Tämän kohdan säännökset eivät rajoita mahdollisuutta soveltaa metsätalousalalla kaupan ja teollisuuden kaikilla aloilla sovellettavia muita yhteisön valtiontukisääntöjä.

VIII MENETTELY

VIII.A. Ilmoittaminen

(183) Jollei jäljempänä olevista kohdista muuta johdu, kaikista uusista tukijärjestelmistä ja kaikista uusista yksittäisistä tuista on perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 88 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ([59]) mukaisesti ilmoitettava komissiolle ennen niiden voimaantuloa. Tätä ei sovelleta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin 7 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 ([60]) perusteella annettujen komission poikkeusasetusten soveltamisalaan kuuluviin tukiin.

(184) Perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa määrättyä erillistä ilmoitusta ei vaadita asetuksen (EY) N:o 1698/2005 89 artiklan mukaisesti, kun valtiontuen tavoitteena on tarjota lisärahoitusta maaseudun kehittämistoimenpiteisiin, joille on myönnetty yhteisön tukea, jos kyseisestä tuesta on ilmoitettu komissiolle ja tämä on sen hyväksynyt asetuksen säännösten mukaisesti osana mainitussa asetuksessa tarkoitettua ohjelmaa.

(185) Jotta tätä poikkeusta voitaisiin käyttää, kyseisten toimenpiteiden on noudatettava valtiontukea koskevia kaikkia olennaisia edellytyksiä ja erityisesti näissä suuntaviivoissa vahvistettuja tukikelpoisia menoja ja tuki-intensiteettejä. Lisärahoituksena kutakin toimenpidettä varten myönnetyn valtiontuen määrä on ilmoitettava selkeästi maaseudun kehittämissuunnitelmassa maaseudun kehittämistä koskevan soveltamisasetuksen mukaisesti. Komission suunnitelmalle antama hyväksyntä koskee vain tällä tavoin yksilöityjä toimenpiteitä. Muita toimenpiteitä varten myönnettävät valtiontuet, riippumatta siitä, sisältyvätkö kyseiset toimenpiteet suunnitelmaan, tai sellaisia toimenpiteitä varten, joita koskevat muut kuin suunnitelmassa vahvistetut edellytykset, myönnettävät valtiontuet on ilmoitettava komissiolle erikseen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

(186) Lisäksi komission suunnitelmalle antama hyväksyntä koskee vain jäsenvaltion ilmoittamaa tuen määrää.

(187) Samoja sääntöjä sovelletaan vastaavasti maaseudun kehittämissuunnitelmien muutoksiin.

([59]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

([60]) EYVL L 142, 14.5.1998, s. 1.

VIII.B. **Tukijärjestelmien kesto**

(188) Komissio on hyväksynyt maatalousalan valtiontukiin vuosina 2000–2006 sovellettujen yhteisön suuntaviivojen mukaisesti kestoltaan rajoittamattomia tukijärjestelmiä koskevat valtiontuki-ilmoitukset. Tämä voi johtaa avoimuuden puutteeseen varsinkin, jos tukitoimenpidettä ei käytä moniin vuosiin. Komission on myös vaikeampi tarkastella säännöllisesti kaikkia olemassa olevia järjestelmiä.

(189) Tämän vuoksi komissio aikoo tulevaisuudessa hyväksyä ainoastaan järjestelmät, joiden kesto on rajoitettu. Niiden järjestelmien kesto, joihin sisältyvät valtiontukitoimenpiteet voivat saada rahoitusta myös asetuksen (EY) N:o 1698/2005 nojalla, olisi rajoitettava ohjelmakauden 2007–2013 kestoon. Muita tukijärjestelmiä saisi soveltaa enintään seitsemän vuotta.

VIII.C. **Vuosikertomukset**

(190) Asetuksen (EY) N:o 659/1999 21 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittaiset kertomukset kaikista voimassa olevista tukijärjestelmistä, joiden osalta ehdollisessa päätöksessä ei ole asetettu erityistä velvollisuutta toimittaa kertomusta. Yksityiskohdat vahvistetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 794/2004 ([61]).

(191) Komissiolla on oikeus hankkia voimassa olevista tukijärjestelmistä tapauskohtaisesti lisätietoja, jos tämä on tarpeen sille perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdassa määrättyjen velvoitteiden täyttämiseksi.

(192) Jos vuosikertomuksia ei toimiteta näiden suuntaviivojen mukaisesti, komissio voi toimia asetuksen (EY) N:o 659/1999 18 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

(193) Jäsenvaltioiden toimittamien vuosikertomusten perusteella komissio pyrkii toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä maatalousalan valtiontukia koskevien tietojen avoimuuden lisäämiseksi.

VIII.D. **Soveltaminen uusiin tukiin**

(194) Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja uusiin valtiontukiin 1. tammikuuta 2007 alkaen. Ilmoitukset, joiden käsittely on vielä kesken 31. joulukuuta 2006, arvioidaan noudattaen niitä valtiontukea koskevia yhteisön suuntaviivoja, joita maatalousalalla sovellettiin tuen ilmoittamishetkellä. Jäljempänä 195 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä lukuun ottamatta komissio ei enää sovella 1. tammikuuta 2007 alkaen seuraavia tekstejä:

a) yhteisön suuntaviivat maatalousalan valtiontuesta;

b) yhteisön suuntaviivat valtiontuesta EY:n perustamissopimuksen liitteessä I lueteltujen ja tiettyjen liitteeseen I kuulumattomien tuotteiden mainontaan ([62]);

c) TSE-testien, kuolleiden eläinten ja teurasjätteiden vuoksi myönnettäviä valtiontukia koskevat yhteisön suuntaviivat ([63]); Tämä teksti korvataan sääntelyn parantamiseksi, sillä siinä vahvistetut aineelliset säännöt on sisällytetty näihin suuntaviivoihin. Ennen näiden suuntaviivojen voimaantuloa myönnettyyn sääntöjenvastaiseen tukeen komissio soveltaa kuitenkin edelleen mainittujen suuntaviivojen 43 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa vahvistettuja sääntöjenvastaista tukea koskevia säännöksiä;

d) valtiontukia koskeva komission tiedonanto: maataloudelle myönnetyt tuetut lyhytaikaiset lainat (”käyttölu-”käyttöluotot”) ([64]).

VIII.E. **Vuoden 2003 liittymisasiakirjan mukaiset voimassa olevat valtiontukitoimenpiteet**

(195) Arvioitaessa tukijärjestelmiä ja yksittäisiä tukia, joita pidetään vuoden 2003 liittymisasiakirjan ([65]) liitteessä IV olevan 4 luvan 4 kohdan mukaisesti voimassa olevina valtiontukina, 31. joulukuuta 2006 sovellettavia maatalousalan valtiontukia koskevia yhteisön suuntaviivoja sovelletaan edelleen 31. joulukuuta 2007 asti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 196 kohden soveltamista ja edellyttäen, että tällainen tuki vastaa näitä suuntaviivoja viimeistään 30. huhtikuuta 2007.

VIII.F. **Ehdotukset aiheellisiksi toimenpiteiksi**

(196) Perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdan mukaisesti komissio ehdottaa jäsenvaltioille, että ne muuttavat nykyisiä tukijärjestelmiään siten, että ne ovat näiden suuntaviivojen mukaisia viimeistään 31. joulukuuta 2007, lukuun ottamatta maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen liittyvään investointitukeen sovellettavia nykyisiä järjestelmiä, jotka on lakkautettava viimeistään 31. joulukuuta 2008, ja maatilojen maanostoon liittyvään investointitukeen sovellettavia nykyisiä järjestelmiä, jotka on muutettava näiden suuntaviivojen mukaisiksi 31. joulukuuta 2009 mennessä.

([61]) EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1627/2007 (EUVL L 302, 1.11.2006, s. 10).

([62]) EYVL C 252, 12.9.2001, s. 5.

([63]) EYVL C 324, 24.12.2002, s. 2.

([64]) Katso alaviite 53.

([65]) EUVL L 236, 23.9.2003, s. 797.

(197) Jäsenvaltioita kehotetaan vahvistamaan kirjallisesti 28. helmikuuta 2007 mennessä, että ne hyväksyvät nämä ehdotukset aiheellisiksi toimenpiteiksi.

(198) Jos jäsenvaltio ei ole vahvistanut hyväksyntäänsä kirjallisesti ennen kyseistä päivämäärää, komissio soveltaa asetuksen (EY) N:o 659/1999 19 artiklan 2 kohtaa ja aloittaa tarvittaessa kyseisessä säännöksessä tarkoitetun menettelyn.

VIII.G. **Päättymisajankohta**

(199) Näitä suuntaviivoja sovelletaan 31. joulukuuta 2013 asti. Komissio voi muuttaa niitä ennen kyseistä päivämäärää, jos kyseessä ovat merkittävät kilpailupolitiikkaan tai maataloutta sekä ihmisten ja eläinten terveyttä koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät näkökohdat tai ottaakseen huomioon muut yhteisön toimintaperiaatteet tai kansainväliset sitoumukset.